

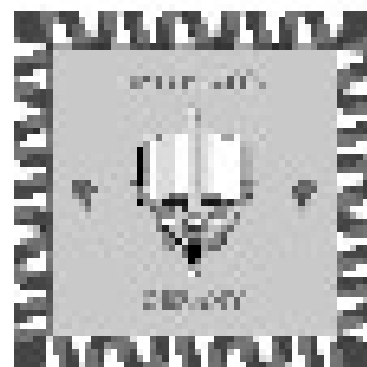

Proběhlo slavnostní shromáždění UO

Více na stranách 2, 3, 4 a 6

Univerzitě obrany bude propůjčen bojový prapor

Návštěva z Turecka

Generál Faruk CÖMERT, velitel vzdušných sil Turecka doprovázen vojenským a leteckým přídelencem Turecka plk. Recai KIZILDAGEM navštívil 12. dubna 2005 Univerzitu obrany, aby se seznámili s naším vzdělávacím systémem a zahájili tak plánovanou spolupráci. Generál CÖMERT shlédl se zájmem prezentaci rektora UO gen. VOJKOVSKÉHO a vysvětlil systém vzdělávání vojenských důstojníků v Turecku, který je naprosto odlišný. „Turecko přijalo systém USA“ uvedl. Armáda se v oblasti vzdělávání zaměřuje jen na vojenskou část. Každé vojsko má svou fakultu, která vzdělává své důstojníky odděleně. Například Akademie vzdušných sil má 4 obory, které se dají přirovnat k civilní škole. Výcvik pilotů se neprovádí na škole, má to na starosti jiná organizace. Až po ukončení studia na Akademii vzdušných sil musí studenti absolvovat zkoušku tělesné zdatnosti a krátkodobý kurs létání. Už během studia sice létají, to je však považováno jen za motivaci a

nikoli za výcvik. Poté jsou zařazeni do pilotního výcviku na 12 až 18 měsíců a létají na F 37, F38 a F5. Následně jsou rozřazeni k letkám a absolvují další kurs zaměřený na ty stroje které konkrétní letky mají.

I přes popisované rozdíly považuje generál CÖMERT další spolupráci za obohacující a obě strany se dohodly na další spolupráci. Generál Faruk CÖMERT si během návštěvy také prohlédl katedru letectva a rektor UO obdržel pozvání k osobní návštěvě Turecka.

—zan—

Univerzita obrany obdrží svůj bojový prapor. Stane se tak na slavnostním nástupu školy v pátek 29. dubna 2005. Prezident republiky Václav Klaus propůjčí bojový prapor Univerzitě obrany u příležitosti státního svátku ČR 8. května.

Bojový prapor se stane nejvyšším vojenským symbolem Univerzity obrany. Jeho grafickou podobu zpracovala komise vojenské symboliky a tradic Vojenského historického ústavu Praha.

Prapor je čtvercového tvaru a je plně vyšíty. Uprostřed rubové strany praporu se na žlutém podkladě nachází znak Univerzity obrany a název školy. Z levé i pravé strany znaku jsou na praporu umístěny zelené lipové lístky. Na lícové straně praporu je velký státní znak. Kolem praporu je na obou stranách plamínkový trikolorový lem jako na standartě prezidenta republiky

—red—

Odpoledne dne 30. 3. 2005 mělo na Univerzitě obrany slavnostní ráz. Uskutečnilo se slavnostní shromáždění akademické obce UO, na jejímž programu byl slavnostní akt inaugurace děkanů a udělení ceny rektora za vědeckou činnost.

Tato významná událost v životě mladé Univerzity obrany nezůstala bez odezvy v akademickém světě brněnských a českých vysokých škol, ani ve světě vojenském. Pozvání k účasti přijali vzácní hosté, děkani a prorektoré vysokých škol ve svých talárech, a ozdobeni insigniemi svých škol přidali slavnostnímu aktu na atmosféře. Přítomni byli také představitelé ministerstva obrany, ministerstva vnitra a Armády České republiky, mezi nimi například velitel Společných sil AČR genmjr. Josef Sedlák a ředitel Ředitelství výcviku a doktrín brig. gen. Jiří Halaška. Místa v sále zaujala také řada čestných hostů z akademické obce Univerzity obrany a představitelé vedení ústavů, fakult a kateder. Pro Univerzitu obrany to byl skutečně velký den.

V předsednictvu vyzdobené auly Právnické fakulty MU zasedli po boku rektora Univerzity obrany brig. generála doc. Ing. Františka Vojkovského, CSc., předseda Akademického senátu Fakulty vojenského zdravotnictví pplk. MUDr. Roman Chlíbek, Ph.D., předseda Akademického senátu Fakulty ekonomiky a managementu pplk. Ing. Lubomír Poročák, Ph.D. a prorektoré Univerzity obrany – prorektor pro studijní a pedagogickou činnost pplk. doc. Ing. Luděk Lukáš, CSc., prorektor pro rozvoj brig. gen. prof. Ing. Rudolf Urban, CSc., prorektor pro výstavbu plk. doc. Ing. Alexander Šikora, CSc. a prorektor pro vědeckou činnost prof. RNDr. Aleš Macela, DrSc.

Předsedové akademických senátů jednotlivých fakult po slavnostním zahájení ceremoniálu postupně připomněli přítomným průběh fakultních voleb děkanů a jejich konkrétní výsledky a přednesli návrhy na jmenování kandidátů do funkce děkana.

Akademický senát dnešní Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany zvolil dne 22. 6. 2004 na řádném zase-

Na slavnostním shromáždění p r o b ě h l a

dání akademického senátu FVZ VŠPV ve Vyškově v souladu se zákonem o vysokých školách a směrnicí pro volbu děkana plukovníka prof. Ing. Bohuslava Příkryla, Ph.D. Představil jej předseda AS FEM pplk. Ing. Lubomír Poročák, Ph.D.

Životní dráha plk. Příkryla vedla od studia na Fakultě druhů vojsk VŠPV ve Vyškově cestou postupu od asistenta a staršího učitele až po zástupce vedoucího katedry, po transformaci VVŠPV v letech 2001 až 2003 funkci proděkana pro vědec-

zejména vojáci, nemají podle jeho stanoviska pro Univerzitu obrany cenu. Vybudovat Fakultu ekonomiky a managementu bude podle něj obtížné, sám je však ochotlán udělat vše pro to, aby na závěr tříletého volebního období děkana bylo buďto vše významné již rozhodnuto nebo alespoň na smysluplné cestě k vyřešení.

Návrh Akademického senátu Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany na jmenování do funkce děkana přednesl předseda AS FVZ pplk. MUDr. Roman Chlíbek, Ph.D. V souladu se zákonem a směrnicemi byl na řádném zasedání AS FVZ UO dne 4. 11. 2004 zvolen plukovník doc. MUDr. Roman Prymula, CSc., Ph.D.

Plk. doc. MUDr. Roman Prymula, CSc., Ph.D. se od samého počátku své profesní dráhy profiloval v oblasti infekční epidemiologie, zvláště nebezpečných nákaz a vakcinologie. Prošel postupně všemi akademickými pozicemi od asistenta přes vedoucího katedry až po prorektora a od roku 2002 rektora VLA JEP. Po reorganizaci byl pověřen od 1. 9. 2004 výkonem funkce děkana FVZ UO.

Plk. doc. MUDr. Roman Prymula, CSc., Ph.D. ve svém projevu vyzdvihl význam spolupráce a projevil víru, že nová fakulta nově vzniklé Univerzity obrany bude dále rozvíjet to dobré, co si již v minulosti vybudovala a na co hodlá navázat. (Celý text projevů obou děkanů uvádíme na str. 4 a 6.)

Oba děkani postupně přednesli slib děkana, který stvrdili dotykem meče – insignie Univerzity obrany, a poté byli rektorem UO dekorováni zlatým řetězem své fakulty a obdrželi jmenovací dekret.

Součástí slavnostního programu bylo také udělení Ceny rektora za vědeckou práci v roce 2004. Cena byla udělena

(Pokračování na str. 3)

INAUGURACE DĚKANŮ

kou činnost Fakulty řízení vojenských systémů a od 1. března 2003 funkci prorektora pro vědeckou činnost VVŠPV ve Vyškově. Je uznávaným odborníkem v problematice velení druhů vojsk, automatizovaných systémů řízení a speciální výpočetní techniky, v posledních letech se zaměřením na komunikační a informační systémy AČR, automatizovaných systémů řízení palby dělostřelectva AČR a modelování a simulaci v této oblasti.

Ve svém více než 12 minut dlouhém inauguračním projevu dal plukovník prof. Ing. Bohuslav Příkryl, Ph.D. důraz zejména na komunikaci. Komunikace by podle něj měla sloužit k tomu vytvořit si nový názor, a ne jen si své názory vzájemně vyměnit a nebo v horším případě jen vetovat názor druhého bez nabídnutí svého stanoviska. Lidé, kteří neumějí komunikovat, a to

INAUGURACE DĚKANŮ

(Dokončení ze str. 2)

plukovníku doc. MUDr. Jiřimu Kassovi, CSc., vedoucímu katedry toxikologie Fakulty vojenského zdravotnictví.

Plk. doc. MUDr. Jiří Kassa, CSc. tuto cenu získal za úspěšné řešení vědecko-výzkumných úkolů, a rozsáhlou publikační a přednáškovou činnost. Předmětem jeho vědecké činnosti je problematika profylaxe, diagnostiky a léčby intoxikací vojensky a teroristicky zneužitelných typů otravných látek.

Slavnostní zasedání akademické obce Univerzity obrany bylo zakončeno studentskou hymnou Gaudeamus igitur a husitským chorálem.

–iz–

Udělení ceny rektora za vědeckou práci 2004

*Cenu obdržel
plk. doc. MUDr. Jiří Kassa, CSc.*

System velení • Konference •

Dne 31. 3. 2005 proběhla na Univerzitě obrany v Brně konference na téma Rozvoj systému velení a řízení v rámci ambic AČR vedoucích k získání operačních schopností.

Účastníci konference se shodli ve společném memorandu v nutnosti dalšího rozvoje a zkvalitnění systému velení a řízení, jehož součástí je i Operační taktický systém velení a řízení pozemních sil (OTS VŘ PS).

V jednotlivých diskusních vystoupeních zazněly požadavky na sjednocení systému velení a řízení v rámci AČR, interoperabilitu a akceleraci procesu výzkum - vývoj - praxe operačně taktického systému velení a řízení.

Jako velmi užitečné se jeví konkrétní spolupráce zainteresovaných stran počínaje SRDS-OO MO jako koordinátora, přes Ústav operačně taktických studií Univerzity obrany, Centrum simulačních technologií Brno, Ředitelství výcviku a doktrín Vyškov, útvary a svazky AČR až po firmu DEL-INFO Brno, s.r.o.

Plk. gšt. Ing. Petr Švadlenka a pplk. Ing. Ladislav Mrázek, CSc., z SRDS-OO MO zvýraznili nutnost společných kroků při realizaci efektivního systému velení a řízení ve všech jeho atributech a seznámili účastníky konference se stavem rozpracování úkolů spojených s NNEC.

Za útvary a svazky vystoupil ZV 4. BRN plk. Ing. Aleš Vodehnal, který zaměřil své vystoupení na konkrétní zkušenosti z užívání OTS VŘ PS z cvičení 4. BRN na území ČR, jakož i při společných mezinárodních cvičení a při misi KFOR v Kosovu.

Náčelník Správy doktrín plukovník gšt. Ing. Vladimír Karaffa, CSc., objasnil požadavky na velení a řízení a přístupy ŘeVD ke zpracování publikace Velení a řízení v AČR, která by měla být přístupna vojskům do konce roku 2005.

Součástí konference byly ukázky možného propojení OTS VŘ PS s SSTT Brno, které předvedl pplk. Ing. Ladislav Havelka a prezentace firmy DEL-INFO, s.r.o., o nové přírůstky OTS VŘ PS.

Účastníci konference se shodli na upřesnění realizace koncepce rozvoje velení a řízení, zařazení do řešení problematiky mimo vědeckých pracovníků i nevojenské složky a uživatele svazků a útvarů AČR.

Konference proběhla za velké účasti přihlášených a potvrdila zájem organizovat další zaměstnání s cílem zdokonalení systému velení a řízení a zobecnění zkušeností z jeho využití v přípravě vojenského profesionála.

pplk. Ing. Leoš Halíř

KONFERENCE „LETECTVO 2005“

Ve dnech 24. a 25. 3. 2005 proběhla na Univerzitě obrany konference „LETECTVO 2005“. Konferenci organizovala Katedra letectva pod záštitou rektora UO brig. gen. doc. Ing. Františka VOJKOVSKÉHO, CSc. Dr. h.c. a zástupce velitele SpS - velitele VzS brig. gen. Ing. Ladislava MINAŘÍKA. Akce se zúčastnila řada významných představitelů letectva i dalších složek MO i hosté z významných organizací. Vedle již zmíněného rektora UO a ZV SpS to byli: ředitel odboru VzS Gšt – plk. Ing. Jaroslav KANKIA, ředitel sekce podpory brig. gen. Pavel JEVULA, ředitel odboru vojenského letectví plk. Ing. Petr BROUČEK a další. Z dalších významných hostů je třeba připomenout všechny bývalé velitele Vzdušných sil genmjr. v zál. Ing. Pavla ŠTRŮBLA, nyní ředitele Ústavu pro odborně technické zjišťování příčin leteckých nehod, genpor. v zál. Ing. Ladislava KLÍMU, nyní konzultanta AERO Vodochody a brig. gen. v záloze Ing. Jana VACHKA, nyní AERO Vodochody.

Obsahem konference bylo projednání dalších perspektiv rozvoje vzdušných sil v podmínkách profesionální armády ve vazbě s požadavky na vojenské školství a výcvik při přípravě leteckých odborností. První den jednání se nesl především ve znamení úvodních vystoupení ZV SpS – velitele VzS brig. generála Ladislava MINAŘÍKA, který po zahájení konference rektorem UO orientoval účastníky konference na hlavní problémy v letectvu. Po něm následovala vystoupení jednotlivých ředitelů odborů, ředitele sekce podpory a významných hostů. Z časových důvodů byly předneseny jen nejdůležitější příspěvky, které řešily zásadní otázky v jednotlivých oblastech činnosti letectva. Druhý den jednali účastníci konference v sekcích. Byly vytvořeny tři sekce:

- sekce pilotů
- sekce řízení letového provozu
- sekce logistiky letectva

Jednání v sekcích reagovalo na jednotlivá vystoupení hlavních představitelů letectva z prvního dne. Z diskuze druhého dne jednání vzešla řada připomínek a podnětných návrhů, které budou podkladem pro další práci jak Vzdušných sil, tak jednotlivých kateder, připravujících odborníky letectva. Konference letectva poukázala na řadu pozitivních jevů v letectvu, ale také na řadu problémů, na které je třeba se zaměřit a snažit se je v dalším období řešit. Zdůraznila potřebu dalšího sjednocování teoretické přípravy a praktického výcvik studentů UO. Větší důraz bude v dalších letech třeba položit na využívání simulačních technologií při zkvalitňování výuky zejména pilotů a řídicích letového provozu. Teoretickou přípravu studentů i praktické návyky orientovat na znalosti a provoz nové letecké techniky.

Účastníci konferenci hodnotili pozitivně a jednoznačně vyslovovali požadavek pravidelného organizování konferencí tohoto rozsahu a významu, což si katedra letectva bere za své.

pplk. Ing. Pavel Kvasnica

Inaugurační projev

Děkana Fakulty ekonomiky a managementu

*Vaše Magnificence, pane rektore,
Spectabiles, Honorabiles,
akademická obci a vážení hosté,*

Jsem počtén a současně zavázán odpovědností vést Fakultu ekonomiky a managementu v období vzniku Univerzity obrany. Díky tradici, mnoha vynikajícím členům naší akademické obce a předchozím vedením, přebírám fakultu stabilní a s velkým potenciálem pro další rozvoj. Za to bych také chtěl všem svým kolegům upřímně poděkovat.

V návaznosti na specifčnost dnešní slavnostní inaugurace se ve svém vystoupení pouze zamyslím nad obecnými otázkami týkajícími se bytí fakulty v blízké budoucnosti.

Předstupuji před akademickou obcí v době, kdy na nás přímo doléhají změny ve vysokém vojenském školství. S tímto děním jsem byl v minulém období konfrontován a také jsem se jej aktivně účastnil. Jsem si plně vědom toho, že dnes se již nestačí spoléhat na to, čeho bylo dosaženo a jsem připraven dosažené výsledky dále je rozvíjet.

Fakulta má v současné době jasně definované zaměření, funkci ve vzdělávacím systému resortu obrany a strukturu, která je od roku 2005 neměnná. Je tedy vytvořen základní vnitřní i vnější rámec a podmínky, které musí být respektovány.

Po více než šest měsíců pak zde vstřebávám to, čemu se říká provoz, fungování, chod a místo fakulty v rámci Univerzity obrany. Jakkoliv jsem tím dennodenně strávován a ubíjen, neuzavírá se mi prostor překvapení, neobyčejných setkání i kolizí.

Zmíním jednu schopnost, kterou bych zde však přivítal více – schopnost komunikovat a diskutovat. Zdá se mi, že jen málo lidí vnímá diskusi jako cestu k vytvoření vlastního názoru. Daleko častěji se diskutující pouze snaží prosadit svůj názor, v ještě horším případě pak jen vetovat názor jiných, aniž by poskytli svůj vlastní. Vedoucí pracovník bez této schopnosti je naprosto nepoužitelný, vědecký nebo akademický pracovník jen velice omezeně.

Přivítal bych, kdyby vzájemný kontakt příslušníků akademické obce, studenty nevyjímaje, nebyl jen formální. Chci usilovat o to, aby akademická obec měla mnohem více příležitostí bezprostředně čerpat ze znalostí a schopností našich i zahraničních špičkových odborníků a nepamínat na to, že akademická půda je právě tím prostorem, který dává příležitost k názorovým diskuzím. Komunikaci považuji za polovinu úspěchu. Aby lidé věděli, nejen co čekat, ale aby mohli uplatnit i svůj přístup.

Proces budování a rozvoje fakulty musí být podle mého názoru založen na vzájemné důvěře. Občasné dnešní, tu a tam rozdílné pohledy na řešení některých problémů v oblasti vzdělávání v resortu obrany však nesmějí převážit společný cíl. Tím je i mnou jasně deklarovaný zájem na výstavbě a prosperitě fakulty, respektive Univerzity obrany, která se i našim

přičiněním stane významnou součástí resortu obrany a bude představovat prestižní vzdělávací instituci.

V rámci fakulty musí jít rovněž o naplnění předpokladů pro kvalitní přípravu absolventů dle požadavků a potřeb resortu obrany, ale i odborníků pro obranný průmysl a státní správu. Aby naši absolventi úspěšně obstáli v novém konkurenčním prostředí, a to nejenom na úrovni AČR, ale i na mezinárodním poli ve strukturách aliance NATO, je nutno sledovat a naplňovat trendy ve vývoji univerzitního vzdělávání a vytvářet předpoklady pro bezprostřední realizaci další profesní přípravy.

Fakulta proto nemůže vzdělávat budoucí důstojníky – vojenské profesionály bez úzkého spojení s odbornou veřejností a s ostatními významnými institucemi AČR. Přál bych si, aby i pro ně byla vyhledávaným partnerem. To znamená, že vedení fakulty bude muset umět pružně reagovat na nové potřeby, které společenský vývoj přináší a na podněty z dynamicky se měnícího vnějšího okolí.

Fakulta nesporně dosahuje v tomto typu vzdělávání dobrých výsledků. Musím však konstatovat, že společenská potřeba se v minulých letech zásadně změnila. Neočekává se již produkce přesně vyprofilovaných odborníků, ale uvolňování příliš úzké studijní a oborové orientace.

Fakulta je dostatečně obeznámena s tímto trendem. Jako celek se s touto vizí ztotožnila a má trvalý zájem na realizaci takových pravidel pro tvorbu studijních plánů, které umožní i svobodnou volbu jednotlivých bloků či předmětů studia. Přitom je možné očekávat nejen zvýšení úrovně nabízených studijních oborů a modulů, ale zejména i zefektivnění vzdělávacího procesu z hlediska potřeb AČR.

Jsem připraven usilovat o to, aby studijní program fakulty, v kombinaci s tím, co jeho absolventi získají prostřednictvím dalšího systému celoživotního vzdělávání, naplnil požadavky, které jsou vrcholovými orgány AČR kladené na přípravu vojenského profesionála. A to při plném respektování místa a úkolů fakulty a Univerzity obrany jako celku v systému vzdělávání v resortu obrany.

Fakulta musí být taktéž centrem vědecké a výzkumné činnosti ve svých akreditovaných oborech. Pouze propojení vědecké a výzkumné činnosti a pedagogické práce pak dává oprávnění fakultě být součástí školy univerzitního typu.

Za zpětnou vazbu a současně za jediné objektivní hodnocení naší činnosti považuji uplatnitelnost absolventů fakulty a výsledky dosahované na jimi zastávaných funkcích, realizovatelnost výsledků naší vědecké a výzkumné činnosti v praxi a úspěšně provedená akreditační řízení.

Uvědomuji si, že úkol, který jsem jako děkan této fakulty na sebe vzal není snadný a cíle, které jsem si předsevzal nejsou lehké.

Dovolte mi, abych Vám taktéž představil své nejbližší spolupracovníky, kteří se na realizaci tohoto úkolu budou bezprostředně podílet – proděkany –

**pro studijní a pedagogickou činnost – plk. doc. Ing. Petra HAJNU, CSc.,
pro vědeckou a výzkumnou činnost – pplk. doc. Ing. Petra ČECHA, Ph.D.,
pro vnější vztahy a rozvoj – PhDr. Janu KOZÍLKOVOU, CSc.**

Předpokládám, že deklarované úsilí o další rozvoj fakulty získá podporu akademické obce i vedení Univerzity obrany. Jsem připraven pro řešení našich společných problémů udělat vše, co bude v mých silách, a pevně věřím, že se po svém funkčním období děkana budu moci vrátit k pedagogické činnosti již v nových podmínkách nebo alespoň s jasnou vyhlídkou na definitivní řešení jak struktury všech složek fakulty a Univerzity obrany, tak i vzdělávací, vědecké a výzkumné činnosti.

Za jeden ze základních nástrojů nového vedení fakulty jsem zvolil všestrannou komunikaci založenou na dostupnosti všech potřebných údajů. Jsem připraven komunikovat se všemi členy akademické obce. Věřím, že zejména všichni vedoucí pracovníci a členové akademického senátu a vědecké rady mají nabídku k otevřené diskusi a spolupráci přijmou a že společně naši fakultě dáme novou tvář, v mnohém lepší než je ta současná.

Za nejpotřebnější ze všech dovedností děkana jsem zvolil schopnost nazírat jednotlivé problémy nebo činnosti ze vhodné vzdálenosti a s přiměřenými ambicemi. Říká se, že každý problém je přehledný, případně i většinou řešitelný, když se na něj podíváme s tím správným odstupem.

Zmínil jsem i nutnou přiměřenost ambicí. Často snaha být „nejlepší“ ve skutečnosti zničí šanci být „opravdu dobrý“.

Byl bych pak potěšen, kdyby můj nástupce mohl bez povinné úcty k těm, kteří odcházejí, konstatovat, že se nám podařilo překonat všechna úskalí a neklid daného období, a že se odstupující děkan pokusil rozhodovat velmi blízce tomu, co lze s určitou nadsázkou nazvat moudrostí. A vždy, s malými výjimkami, jež lze velkoryse prominout, respektoval hodnoty slušnosti a tolerance. Je-li to mnoho, nevím, že to není málo, vím zcela jistě, a že bude těžké, o tom jsem již dnes přesvědčen.

*Vaše Magnificence, pane rektore,
Spectabiles, Honorabiles, akademická
obci a vážení hosté, děkuji za pozornost.*

Plk. prof. Ing. Bohuslav Příkryl, PhD.

Univerzita Obrany se může pyšnit několikanásobnou Miss

V minulém čísle jsme vás informovali, že do finále Miss Academia se mezi dvanáct finalistek probjovala i zástupkyně naší školy prap. Jitka Putnarová. Avšak tímto její úspěch neskončil, naopak teprve začínal.

Finále se konalo 6. dubna v kinosále nedaleko od školy, která tradičně Miss Academia pořádá – Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Soutěž byla pořádána studenty této školy a to Fakultou multimediálních komunikací. Vše bylo na vysoké úrovni, studenti měli dobrý nápad zorganizovat vše ve smyslu „The most Bondest girl on Earth“, tím pádem se určitě diváci nenudili – v roli Jamese Bonda a moderátora vystupoval s obrovským šarmem Tomáš Krejčíř, který si nedovolil nemít na dívky dotěrné dotazy. Dívky ho musely přesvědčovat zase svým šarmem a dovednostmi, že ony jsou ty pravé pro získání titulu. Soutěžící prošli kromě pohovoru s agentem 007 také přehlídkou oblečení, večerních šatů a spodního prádla, nechyběla ani volná disciplína. Ve volných chvílích, kdy se dívky připravovaly na další disciplínu, bavil James Bond publikum historkami a vtipy, donutil publikum k zapojení se do diskusí a vytvořil tak výtečnou náladu a pohodovou atmosféru

Naše studentka Jitka Putnarová byla nakonec nejúspěšnější co se počtu titulů

a odměn týče. Byla zvolena Miss Academia On-Line, dostala přes 8 000 hlasů z celkových 10 000, dále získala titul Miss SMS a v závěru soutěže potvrdila svůj úspěch oceněním První Vicemiss Academia 2005.

Jitko, jak ty sama hodnotíš svůj úspěch v této soutěži?

Určitě jsem velmi spokojená, nečekala jsem, že si odnesu tolik ocenění, hlavně mě překvapily výsledky Miss Academia On-Line, ale příjemně. Děkuji všem, kteří mi poslali svůj hlas.

Dozvěděla jsem se také, že pár dní před touto soutěží ses účastnila ještě jiné soutěže krásy, můžeš nám k tomu prozradit něco víc?

Jistě, byla to soutěž Dáma roku. Dozvěděla jsem se o ní v časopise, tato soutěž byla rozdělena do třech věkových kategorií, tak mě napadlo, že bych se mohla zúčastnit a přihlásit i mamku. Prošly jsme semifinále v Praze a dostaly se do finále. Obě jsme získaly titul Dáma roku, každá ve své věkové kategorii. Titul Absolutní Dáma roku nako-

Obklopena svými příznivci

nec získala moje maminka, z čehož mám velkou radost, protože mamka se původně takovému soutěže ani nechtěla účastnit.

Takže ses vlastně připravila na přebírání titulů v soutěži Miss Academia Před soutěží jste měli několikadenní soustředění, jaké bylo?

No vcelku dost náročné, zkoušely jsme si boty a oblečení, učily se správně pohybovat na molu, v čemž měly výhodu holky, které se již zabývaly nebo stále zabývají modelingem, fotily jsme prádlo pro sponzory, nacvičovaly jsme si volné disciplíny, dále jsme se seznamovaly na večerních akcích s organizátory a novináři. V úterý jsme již zkoušeli v kině, které nás šokovalo svou velikostí. Ve středu již probíhaly generální nácvičky a večer se začalo poosmě soutěžit.

Moderátor a agent v jedné osobě Tomáš Krejčíř vám kladl velmi různorodé otázky, snažil se vás dostat do rozpaků nebo alespoň nychytat na švestkách, jak se říká. Tys ale působilá sebejistě, čekala si jeho otázku?

Vůbec ne, při generálních nácvičkách se nás Tomáš jen zeptal, co studujeme a na podrobnosti ohledně studia, a konečné otázky jsme slyšely až večer před publikem. Trošku mě zaskočil, když jsem se mu musela vojensky zahlásit, ale na vojenské vystupování jsem zvyklá, takže nakonec bylo vše v pohodě.

Jak se ti líbil průběh a zajištění soutěže?

Při přípravách probíhalo víceméně vše podle plánů, občas jsme sice byli v časové tísní (hlavně třeba u kadeřníka), ale nakonec se to zvládlo. Provedení večera se mi velice líbilo, mělo to dobrý nápad a myslím si, že to bylo i hezky zpracované.

Čhtěla bych poděkovat vedení naší školy, které mi umožnilo zúčastnit se této soutěže, také všem, kteří zorganizovali a zajistili autobus pro lidi, kteří mě do Zlína přijeli podpořit, bylo to od vás moc pěkné a velmi mi to pomohlo. Děkuji i za maskota medvídku, kterého jste mi přivezli, takže ještě jednou VELKÉ DÍKY VÁM VŠEM!!!

(Pokračování na str. 13)

**Naše nová E-mailová schránka:
Studentska.stranka.ListyUnob@seznam.cz
Napište nám!**

Tato stránka je vytvářena studenty Univerzity obrany. Jde o vyjádření jejich vlastních názorů a postojů, které se ne vždy musejí shodovat s názory redakce. Příspěvky publikované pod značkou mají svého konkrétního autora, který je vedení redakce znám.

Inaugurační projev

Děkana Fakulty vojenského zdravotnictví

*Vaše magnificence pane rektore,
spectabiles, honorabiles, cives academici,
páni generálové, drazí hosté,
dámy a pánové,*

scházíme se dnes při příležitosti slavnosti inaugurace děkanů fakult Univerzity obrany. Tímto aktem formálně končí dlouhá a nelehká perioda transformace v životě fakult a nastává období jednodušší, však pouze zdánlivě, období každodenní běžné práce s řešením menších či větších problémů výchovně vzdělávacího procesu, ale i náročného vytváření vnitřních vztahů v nově vzniklé Univerzitě a vztahů Univerzity navenek. Fakulta vojenského zdravotnictví je nástupnicí Vojenské lékařské akademie, která v různých formách existovala samostatně 53 let a za tuto dobu získala výborné renomé v tuzemsku i zahraničí. Díky reformě vojenského vysokoškolského systému jsem měl možnost získat dva primáty. Být posledním rektorem Vojenské lékařské akademie, což je skutečnost, kterou historie může teoreticky ještě změnit, a neměnou jistotu být prvním děkanem fakulty vojenského zdravotnictví. Tyto skutečnosti jsou nesmírně zavazující, neboť vytvářená podoba nové fakulty bude ovlivňovat její existenci na dlouhá léta dopředu. Na druhé straně musím zdůraznit, že nezačínáme od nuly, ale vycházíme z dlouhodobých tradic vysoké české vzdělanosti, silné vojenské zdravotnické služby české armády a vynikajícího jména, které vybudovali naši absolventi v četných zahraničních vojenských či humanitárních misích. Naše fakulta je sice nevelká, produkujeme jen tolik absolventů, kolik Armáda České republiky potřebuje a tento proces jistě stojí nemalé prostředky, avšak oproti tomu stojí vysoká kvalita, kterou nelze přehlédnout. Jejím výsledkem je výborné praktické uplatnění našich absolventů ve vojenském i civilním zdravotnictví, ale i výsledky vědecké práce zejména v oblasti ochrany proti biologickým, chemickým a nukleárním prostředkům, četné publikace v prestižních zahraničních časopisech a vysoká citovatelnost. Pouhé udržení takto nastavené latky bude vyžadovat nesmírné úsilí a já jsem mu povinován vzhledem k důvěře, kterou mi akademická obec svěřila. V této snaze však nebude fakultu osamocena. Je nutné poděkovat velení AČR za racionální zhodnocení priorit resortu a vedení zdravotnické služby za těsnou a plodnou spolupráci vedoucí nepochybně ke zkvalitnění činnosti celé zdravotnické služby. Rovněž nemohu zapomenout na své nejbližší partnery ve vzdělávacím procesu – Lékařskou a Farmaceutickou fakultu v Hradci Králové Univerzity obrany v Praze. Náš společný model přípravy je v řadě ohledů unikátní a vhodně spojuje výhody vojenského i civilního systému. Vojenská lékařská škola ukončení své vojenské kariéry pak snadno přechází do civilního zdravotnictví a v řadě případů předčí své civilní kolegy, neboť nastavený systém je naučil systematické přípravě. Úzká spolupráce s Ústřední vojenskou nemocnicí, ostatními vojenskými nemocnicemi a Fakultní nemocnicí v Hradci Králové vytváří silnou bázi pro praktickou výuku a přípravu. Velkou opору má fakulta i u představitelů města, regionu a církve.

Fakulta vojenského zdravotnictví není izolovanou institucí ve vzduchoprázdnu, je součástí Univerzity obrany. Mým cílem je nejen vybudovat silnou a svébytnou fakultu, ale výrazně se podílet i na budování silné Univerzity, která bude požívat důvěry i úcty svých civilních partnerek. Nejstabilnější je vždy prvek který stojí na třech pilířích. Pokud jich je méně, je velmi vratký, pokud jich je

více, musí se pečlivě volit jejich délka, aby stabilita nebyla narušena. Univerzita obrany má tři fakulty (tři pilíře) podporované třemi

ústavy. To dává předpoklad silné instituce, která se bude dále rozvíjet za předpokladu zdravé konkurence a rivality.

Chtěl bych zde veřejně prohlásit před akademickou obcí Univerzity obrany, že udělám vše proto, abych naplnil svůj volební program a vybudoval svébytnou a perspektivní fakultu, jejíž brány budou opouštět plně graduovaní a erudovaní vojenská lékařská a ostatní zdravotnická profesionálové.

*Věřím, že na této leckdy strastiplné, ale leckdy i vnitřní uspokojení z dosažených výsledků přinášející cestě nebudu sám. Půjde se mnou jak celá akademická obec tak i podporný a zabezpečující personál, ale zejména mi dva nejbližší spolupracovníci **proděkan pro studijní a pedagogickou činnost plk. doc. MUDr. Jiří Chaloupka, CSc.** a **proděkan pro vědeckou činnost prof. MUDr. Josef Fusek, DrSc.***

Quod bonum, felix, faustum, fortunatum que sit.

Nechť je to k dobru, štěstí, blahu a zdaru.

plk. Doc. MUDr. Roman Prymula, CSc., PhD.

Fakulta vojenského zdravotnictví

NÁMĚTY • NÁZORY • STANOVISKA

K plánované „výuce“ historie a politologie u 2. fakulty aneb orgie diletantů

Obsah článků v této rubrice vyjadřuje osobní názor pisatele a nemusí být vždy totožný s názorem redakce a redakční rady

Sedím nad plánem bakalářského studia 2. fakulty a nevědomky hledím do kolonky předmětů programového základu, podle něhož mám již plánovat další semestr. 2. fakulta předložila akreditační komisi novou strukturu svých studijních programů a humanitní předměty doznaly radikálních změn, obzvláště historie a politologie. Za léta polistopadového svobodného vývoje se ustálil obsah a rozsah těchto oborů u bakalářského studia tak, že studenti absolvovali 60hodinový kurs „Národních a vojenských dějin“ a 30hodinový kurs „Politologie“. Nový návrh spojil v 60ti hodinách politologii s filosofií (garanty doc. PhDr. Radvan, CSc., Ing. Frantál, CSc., Ing. Grasseová, Ph.D.), marně mezi nimi hledám jediného politologa) a historie zmizela ze vzdělávacího obzoru 2. fakulty úplně, jakási torza dějinného výkladu, nastavená politologickým ovdarem, se schovala do předmětu „Výstavba armády“ (garanti Ing. Hanousek, Ph.D., prof. Ing. Golian, CSc.), jenž spolkl celou hodinovou dotaci pro Národní a vojenské dějiny.

Evidentně se tedy důstojník AČR, který absolvoval bakalářský stupeň na 2. fakultě, stane unikátem mezi svými kolegy na Západě – bude totiž bez odpovídajících historických znalostí. Tvůrci studijního plánu naprosto opomíjí skutečnost, že důstojník je výrazným reprezentantem státní moci a tudíž by měl o vývoji svého státu a armády (v evropském kontextu) mít znalosti vysokoškolského standardu. Předpokládám, že i u nás platí konstrukce, že voják (důstojník) je v první řadě občanem státu (v uniformě) a práve jeho občanství a vztah k státnosti jsou dány (hlubokými) znalostmi historie, neboť právě minulost oba fenomény formovala (z tohoto důvodu mají britští středoškolaři povinnou maturitu z dějepisu, občanství je dáno jejich historií, už zde však zeje propast vůči českým realitám). Určující význam historických znalostí pro formování občanských postojů si uvědomovala jak prvorepubliková armáda, tak i současná armáda Západu a nenajdeme jedinou vojenskou vzdělávací instituci, která by odepřela svým důstojníkům poznatky této vědní disciplíny. Kupříkladu jen na Vojenské akademii USA – pověstný West Point – musí, bez ohledu na pozdější specializaci, každý její absolvent projít 4 kursy historie, přičemž kurzy jsou po 80 a 40 hodinách (v četnosti kursů je tak spolu s matematikou na 3. místě – po vojenských vědách a tělesné přípravě). Historie právě formuje postoje svobodného občana schopného dostát zodpovědnosti ve společenském životě. Ovšem náš posluchač by měl být zbaven takové výbavy kritického myšlení a měl by zřejmě sloužit jakémukoliv režimu, zkušenosti s tímto postojem jsou ještě v AČR hojně.

Tato demolic historie státu a armády ve výuce (a tím pádem torpédování občanských a vojenských čtností a tradic) je pozoruhodnější i faktem, že nový návrh nebyl konzultován s jediným garantem společensko-vědních předmětů na Univerzitě obrany, tj. s Katedrou sociálních věd a práva. Ta vznikla po vzájemných dohodách brněnského a vyškovského rektora jako katedra, která garantuje svoji odbornou úroveň společensko-vědní předměty na 1. i 2. fakultě a představuje tak (pro mnohé zřejmě nebezpečný) model fungování výuky předmětů společných oběma fakultám. Navzdory dohodám zakládá 2. fakulta Katedru vojensko-humanitních předmětů (pokud bylo sloučení chybou, proč si pak 2. fakulta nepřevzala na jaře 2004 Katedru sociálních věd z bývalé 1. fakulty?), tato varianta jí byla též nabízena) a podiváme-li se na vypsaná místa do připravovaného konkursu, nenajdeme tam požadavek na jediného politologa (event. historika). Odbornost asi není na vysoké škole univerzitního typu potřebná. Není divu, že se tu objevuje předmět „Výstavba armády“, autoři museli být inspi-

(Pokračování na str. 9)

Zbraně, známky a obaly

Nadpisem v titulku se dá definovat květnový program brněnského výstaviště. Od 3. do 5. května proběhne 8. mezinárodní veletrh obranné a bezpečnostní techniky IDET. Tento svátek všech armád, policistů a zbrojařských firem probíhá jednou za dva roky a popis jeho obsahu ponechám povolanejším. Evropská výstava poštovních známek Brno 2005 proběhne od 10. do 15. května v pavilonech D, Brno, Morava a Kongresovém centru. Jedná se o největší akci za uplynulých 5 let, kdy k ukončení Milénia v roce 2000 proběhla podobná výstava, byť ne tak rozsáhlá. K letošní výstavě známek se váží důležitá kulatá výročí a během uplynulých pěti let vyšly nové emise známek věnované Brnu. V březnu to byla známka znázorňující vilu Tugendhat, loňského roku to byla známka věnovaná stoletému výročí Muzea města Brna s vyobrazením Špilberku a další známka k 45. výročí festivalu Brněnská šestnáctka 2004. Během výstavy vyjde známka věnovaná 200. výročí Bitvy tří císařů u Slavkova ve spolupráci s Francií. Další klíčové výročí, tentokrát z 20. století je 60 let od ukončení 2. světové války. Výstava bude plně reflektovat toto výročí a nezbyvá, než se těšit, co všechno uvidíme. Jen pro dokreslení – před pěti lety přivezl Cechoameričan a penzionovaný diplomat USA kompletní sbírku dopisnic československých legií na Rusi s razítky železničních stanic Sibiřské magistrály. Jiný vystavovatel prezentoval sbírku zásilek legionářské letecké pošty. Výstava známek je na veletrhu pouze hostem a tak nezbyvá, než se těšit, že její organizace bude v mnohých směrech lepší než u některých veletrhů.

EmbaxPrint je 23. mezinárodní veletrh obalového, papírenského a tiskařského průmyslu a bude trvat od 17. do 20. května. Veletrh zahrnuje důležitá odvětví jako jsou materiály, stroje a technologie a není pak divu, že jedna třetina vystavovatelů je ze zahraničí. Doprovodným programem jsou konference o obalech pro potraviny, neboť předpisy evropských zemí se mezi sebou vzájemně liší. Živou expozicí bude stánek redakce časopisu Svět

tisku, kde bude vydáván a tištěn veletržní časopis EmbaxPrint Daily. Atraktivní pro diváky bude část veletrhu věnovaná digitální fotografii. Bude zastoupena firma Hewlett-Packard se svými světovými firemními partnery a digitalizace obrazu bude předváděna na portrétní i tzv. produktové fotografii, která nás obklopuje obrazy reklamního zboží. Na 600 m2 budou předváděny jednoduché technologie zpracování digitálního obrazu v polygrafii. Digitální fotografie je projekt Svazu polygrafických podnikatelů a odborným garantem celého veletrhu je Obalová asociace SYBA, již bude patřit testovací zóna na obalové fólie, na níž se podílí EKO-OBAL s.r.o.

Dr. Vít Pospíšil

Květen: to je především IDET – Mezinárodní veletrh obranné a bezpečnostní techniky, na kterém se podílí i Univerzita obrany (více informací na www.unob.cz/idet). Tento veletrh bude probíhat od 3. do 5. května a vzápětí na něj Dny armády na Moravě. Od 17. května bude na Výstavišti po čtyři dny probíhat EmbaxPrint – Mezinárodní veletrh obalového, papírenského a tiskařského průmyslu – materiály, stroje a technologie.

Jestliže se chcete, studenti Univerzity obrany, na tyto veletrhy podívat a nezaplatit víc než jednu jedinou korunu, tak si musíte nejspíše 7 dní před zahájením akce (pozdější objednávky nebudou vyřízeny) u paní Jarmily Kluckové (Kounicova 65, kancelář 131 ve 3. – rektorském patře), telefonicky na 973 442 732 anebo e-mailem na adresu jarmila.kluckova@unob.cz což doporučuji – objednat jmenovitě potřebný počet vstupenek. Nezapomeňte uvést hodnosti, učební skupinu a kdo si lístky přijde vyzvednout (jeden vyzvedávající maximálně 10 lístků nebo pro jednu učební skupinu).

V červnu se můžete těšit jen na jeden veletrh: Autosalon Brno 2005 – mezinárodní veletrh osobních automobilů (4. - 9. 6. pro veřejnost).

-vili-

Kalendář akcí k 60. výročí za MO ČR a VHÚ

30.4. – slavnostní otevření sezóny v Leteckém muzeu ve Kbelích s novou expozicí k dějinám letectva a kbelské základny, představení nově darovaného exponátu SAAB – Vigen – Švédským královským letectvem

30. 4. – 60.výročí osvobození Ostravy - ukázky na letišti v Mošnově

5. 5. – slavnostní otevření nové výstavy v Armádním muzeu VHÚ na Žižkově - Artefakty 2. světové války společně se křtem velkého projektu publikace „Vojenské osobnosti československého odboje 1939–1945“

5. 5. – pietní akt s menší bojovou ukázkou u českého rozhlasu v Praze za účasti původního historického stíhače tanků (Hetzer) ze sbírek VHÚ (VTM Lešany), používaného čs. povstanci v květnu 1945

5. 5. – slavnostní otevření výstavy VHÚ s městskou částí Praha 6 v Pisecké bráně k Pražskému povstání

7. 5. – větší bojová ukázka u Českého rozhlasu za použití techniky z Vojenského technického muzea Lešany

7. 5. – slavnostní defilé a program v Plzni

8. 5. – dopoledne (10-13) velké slavnostní defilé historické a současné bojové techniky v Praze na Letně (také první představení Gripenů)

8. 5. – odpoledne (14 hod) - velká bojová ukázka v Bráníku - pořádaná městskou částí Praha 4 společně za použití mnoha kusů bojové techniky z VTM Lešany

28. 5. – Dělostřelecký den v Lešanech, slavnostní zahájení sezóny s otevřením nové haly a ukázkami z dějin dělostřelectva z období 2. svět. Války

-sp-

V rámci oslav 60. výročí osvobození Brna ve 2. světové válce je pořádáno množství doprovodných akcí. Kalendář akcí pořádaných Univerzitou obrany a dalšími oficiálními podniky naleznete na hlavní stránce webu Univerzity obrany www.unob.cz

DNY ARMÁDY NA MORAVĚ SPOJENY S IDETEM

Ve dnech 6. – 7. května 2005 se na brněnském výstavišti představí vojáci profesionální Armády České republiky zájemcům z řad široké veřejnosti.

Na návštěvníky pavilonu Z čeká rozsáhlá prezentace současně výzbroje, vojenské techniky, výstroje a materiálu, dynamické ukázky z činnosti vojsk a doprovodný kulturní program.

„Jako profesionálové Armády České republiky zveme všechny, kteří nám fandí, ale i ty, kteří nám nedůvěřují. První potěšíme, druhé třeba mile překvapíme...“ řekl mjr. Ing. Roman MUCHA, jeden z koordinátorů celé akce.

V novodobé historii české armády půjde o nejrozsáhlejší vystoupení vojáků na veřejnosti. Celá armádní expozice v pavilonu Z a přilehlých prostorách bude vybudována a připravena již pro mezinárodní veletrh obranné a bezpečnostní techniky IDET 2005. Tady se armáda již tradičně představí odborné veřejnosti.

„Vzájemné propojení těchto dvou akcí – tedy veletrhu IDET a Dnů armády na Moravě nám umožnilo velmi efektivně vybudovat nejen rozsahem, ale i svým obsahem jedinečnou expozici, ve které nebude mimo jiné chybět technika pozemního vojska včetně tanku T-72, požárního tanku SPOT-55, bojového vozidla pěchoty

BVP-2, technika vzdušných sil včetně vrtulníků Mi-17, Mi-24 a W3A Sokol, výzbroj a vybavení speciálních jednotek, vojenských chemiků, zdravotníků, pyrotechniků apod.“ doplnil Mucha a připomenul důležitou skutečnost: „V pátek i v sobotu vždy od 9.00 do 18.00 hod. a zcela zdarma“.

Z plánovaného doprovodného programu vybíráme:

Pátek 6. května 2005:

10.30 vystoupení Petra POLÁČKA - finalisty Superstar

(Dokončení na str. 15)

... TI, CO SE PROSADILI ...

Ing. Václav Štrof, absolvent oboru letecký strojní, který ukončil studium na Fakultě letectva a PVO Vojenské akademie v roce 1998, dnes pracuje jako výzkumně-vývojový pracovník firmy AIRBUS ve Velké Británii. Inženýr Štrof koncem minulého roku v zajímavé přednášce přiblížil naší akademické obci produkci, prostředí i něco ze zákulisí této světoznámé firmy a poskytl Listům Univerzity obrany interview.

Přiblížil byste úvodem čtenářům vaši cestu vedoucí až do firmy AIRBUS?

Po ukončení studia na VA v Brně jsem nastoupil na místo konstruktéra v LETu Kunovice. Na této pozici jsem pracoval přibližně rok. Spolupracoval jsem hned na několika projektech. Největší z nich byla nová verze letadla L410 s prodlouženou nosní částí trupu. Důvody této modifikace byly dva. Problémy s centráží a potřeba většího zavazadlového prostoru. Projekt se bohužel dostal pouze do stádia létající makety nového nosu, která byla namontována na normální letadlo L410-ce. Přestože byla zahájena výroba, sériové letadlo, podle mých informací, nikdy nevzlétlo.

Přibližně po roce jsem přšel do únavového oddělení, kde jsem měl na starosti únavové výpočty a také opravy poruch, které se objevily při zkouškách letadla L610.

Bohužel, v té době se začal postupně projevovat špatný stav firmy a také „kvalitní“ americký management. Na LET byl uvalen konkurz a já jsem byl donucen změnit místo. Přešel jsem do Barum Continental, kde jsem dělal na čistě neletecké pozici, jako konstruktér forem.

Zaměstnání v AIRBUSu byla čirá náhoda. Odpověděl jsem na inzerát uveřejněný na internetu a byl jsem úspěšný. Absolvoval jsem telefonický pohovor, potom jsem byl pozván na osobní pohovor do Bristolu a potom jsem dostal nabídku místa. Na naše poměry to bylo až neuvěřitelně přímočaré.

V jaké pozici u AIRBUSu pracujete a jaká je vaše pracovní náplň?

Pracuji v únavovém oddělení. Bylo by asi příliš složité vysvětlovat organizaci, aby čtenář pochopil moji pozici. Mám na starosti hned několik věcí. Zastupuji firmu v Evropském výzkumném projektu, který se zabývá únavovými vlastnostmi moderních hliníkových slitin. Jsem zapojen do dalších, menších výzkumných projektů. Mojí hlavní pracovní náplní se ale v poslední době stává nově vyvíjený vojenský transportní letoun A400M, kde jsem zodpovědný za aplikaci správných postupů a metod ve vývoji a na únavové zkoušce tak, aby byla zajištěna úspěšná certifikace a splněny veškeré požadavky leteckých předpisů.

Jak vás vojenská škola vybavila na vaši odbornou životní dráhu a co jste naopak ve svém vzdělání postrádal?

Zde budu trochu kritický. Z této otázky totiž cítím snahu konejšit sama sebe, že jsme dobří. Vojenská škola mi dala výborné odborné základy na vysoké úrovni, které jsem maximálně uplatnil. Ale je zde to tradiční „ale“. Musím přiznat, že naše osnovy byly poněkud zastaralé. Naši

profesoři vždycky kladli značný důraz na to, abychom rozuměli fyzikální podstatě věci a já se s tímto názorem plně ztotožňuji. Nicméně některé dovednosti a znalosti, které byly považovány za základní, ztrácejí, v době úžasných programů umožňujících provádět detailní simulace proudění a modelovat pole napětí v geometricky složitých součástech, poněkud na své důležitosti. Díky tomu bude například metoda konečných prvků asi už na věky mým strachem. Osnovy by měly odpovídat současné době. A ať se to někomu líbí, nebo ne, tak základy MKP jsou v současnosti pro leteckého inženýra daleko základnější znalostí, než metody výpočtů, které se používaly v 50-tých letech. Dívám-li se teď zpětně na osnovy, které jsme absolvovali, tak aniž bych chtěl jakkoliv hodnotit jejich kvalitu a kvalitu přednášek, tak musím bohužel konstatovat, že by měla Letecká katedra zapracovat a začlenit do výuky předměty, které se zabývají skutečně aktuální problematikou v současném letectví.

Na námitku, že osnovy na vojenské škole jsou diktovány potřebami armády pro zabezpečení leteckého provozu, odpovídám, že to je právě jedna z nejdynamičtější se rozvíjejících oblastí. Nové poznatky o řízení údržby techniky, monitorování poškození a plánování provozu na základě těchto měření jsou na nás chrleny ze všech stran a zákazníci po nás požadují, aby tyto poznatky byly zohledněny ve vývoji a tím pádem i v následném programu údržby. Oblasti jako efektivita bojové techniky, vliv bojového poškození a organizace oprav a údržby pro zabezpečení maximální bojovosti, to jsou všechna témata, která téměř řídí vývoj nové letecké techniky, a která nabízejí široké možnosti nového výzkumu a studia. Vývoj nového letadla z hlediska jeho konstrukce je již více-méně standardizovaný proces s jedinými faktory, které výrazněji ovlivňují leteckou konstrukci z hlediska její hmotnosti a efektivit, jsou použité materiály a technologie. Nicméně řízení a plánování provozu a údržby letecké techniky nabízí obrovské možnosti efektivnějšího využívání letecké techniky a ve všem důsledku i prodloužení její životnosti nad limity odhadnuté ve fázi vývoje. Řečeno jednoduše, jestliže se o něco kvalitně starám, tak mi to déle vydrží.

A nakonec bych chtěl ještě zmínit jednu věc, která je však důsledkem našeho školství obecně. Naši studenti jsou nesamostatní. Umí udělat velice kvalitní práci, ale jen to, co se jim řekne a nic víc. To je bohužel nedostatečné. Je potřeba studenty naučit aktivně vyhledávat problémy a řešit je. Ale to je, jak jsem již zmínil, problém celého našeho školského systému a ne jen

Ing. Václav Štrof

Univerzity obrany.

Domníváte se, že má Univerzita obrany dostatečný odborný potenciál třeba i ke spolupráci s vaší firmou?

Ale jistě!!! Zbavme se už konečně představy o tom, jak jsou na západě neskutěčně vyvinutí a jak my jsme zaostalí. To vůbec není pravda a když někdy vidím, s čím dokáží přijít pracovníci renomovaných evropských firem a nebo čím se zabývají ve významných evropských laboratořích, tak se nestačím divit. Problémy jsou tam stejné jako i u nás. Co nám chybí to je aktivita. AIRBUS není v pozici, aby chodil po evropských univerzitách a žádal o spolupráci. Naopak, univerzity musí zhodnotit, co mohou nabídnout a s tím přijít k nám. Takže moje doporučení je: Věřte si!!! Máte-li něco, o čem se domníváte, že to je dobré a že to bude prospěšné danému problému, tak to prezentujte, prosazujte a nabízejte. Hleďte možnosti podpory ze strany vlády anebo armády, ze strany EU. Zde máte jedinečnou možnost, protože EU podporuje především zapojení nových členských zemí do výzkumných projektů a pokud se nemýlím, tak je dokonce požadováno, aby na každém projektu spolupracovala alespoň jedna z těchto zemí.

Zde bych rád zmínil, že Univerzita obrany vlastně v současnosti již spolupracuje s naší firmou. Pan docent Petrásek mi poskytl velice cenné informace ohledně jeho zkušeností s bojovým poškozením a jeho hodnocením. Tyto informace jsou již v současnosti zohledněny při vývoji A400M.

Jaké vidíte základní odlišnosti v práci našich leteckých výrobců a světové firmy, u které působíte?

Já se obávám, že je to poněkud neporovnatelné. Myslím si, že takové porovnání se dá udělat u firem na stejné úrovni. Dost těžko se dají srovnávat možnosti AIRBUSu a Aera Vodochody anebo LETu Kunovice.

Jak jsem již zmínil, tak letecká konstrukce je letecká konstrukce a tam už se nic moc vymýšlet nedá. Pokud se ale podíváme na technologie a materiály, se kterými se tu pracuje, tak to je nesrovnatelné.

Nejmarkantnější rozdíl je asi v úsilí, které je v AIRBUSu věnováno zkouškám a výzkumu. Ale to zase souvisí s velikostí firmy a také s produkty. Nepředpokládám, že se například v Česně dělá výzkum a zkoušky na stejné úrovni jako v AIRBUSu, přestože je Česna světově uznávaná firma.

Co vidím jako největší slabinu našeho leteckého průmyslu, je naše pýcha a z toho plynoucí snaha prosadit se sami. To už v dnešním leteckém světě nejde. Domnívám se, že jediná cesta pro naše letecké firmy je spolupráce s velkými firmami. Přijmout ze začátku i třeba malou práci, například výrobu dveří nouzového východu. Začne se tak spolupráce a začne se o nás vědět a dostaneme se k novým technologiím. Když pak předvedeme kvalitní práci a začneme rozšiřovat svoji nabídku, tak se postupně můžeme vypracovat na solidní úroveň.

Jaké vnímáte hlavní rozdíly mezi životním stylem v Británii a v České republice?

Začnu životní úroveň. Zapomeňte na představu hluboce zakořeněnou mezi Čechy, že na západ od našich hranic je snadný život a že i člověk s průměrným zaměstnáním si vydělá na kvalitní životní styl. Řekl bych, že je to spíš naopak, a my bychom měli být vděční za to, co máme. Jsem přesvědčen, že kdyby se někdo pokusil u nás zavést zdravotnictví anebo penzijní systém, který je v Anglii, tak by se se zlou potázal. Životní úroveň normálního průměrného Angličana není nijak výrazně odlišná od průměrného Čecha. Lidé mají stejné problémy a stejné radosti.

Kulturní rozdíl zde však je, a to dost markantní. Díky práci v celoevropské firmě jsem měl možnost se po Evropě trochu podívat a potkat lidi z jiných zemí. Obecně jsem dospěl k názoru, že bych si

i dokázal představit něco jako evropský národ. Samozřejmě, že jsou mezi námi rozdíly, vždyť ty jsou i mezi jednotlivými kraji v České republice, ale základní hodnoty a přístup k životu je téměř stejný. Ne tak v Anglii. Zde je rozdíl velice patrný a až tady člověk pochopí, že to anglické distancování se od „těch za kanálem“ má své opodstatnění. I přesto, že jsou evropským národem, je rozdíl mezi nimi a ostatními Evropany daleko výraznější.

První, co bych asi jmenoval, je jejich otevřenost. Nebojí se říct, co si myslí, co chtějí a že se jim něco nelíbí. Nebojí se otevřeně a tvrdě kritizovat vládu, královnu, prostě kohokoli. Necítí tu posvátnou úctu, jako my. „To je pan prezident, tak musíš...“ Prezident neprezident, jestliže udělá kopánek, tak dostane po prstech. Nutí mě to vzpomenout si na Gumáky na TV Nova, kdy téměř každou neděli, v pořadu „Volejte řediteli“, musel Vladimír Zelený odpovídat na rozhořčené dopisy diváků, co si dovolili dělat si srandu z pana prezidenta a on odpovídal: „Kdybyste viděli anglickou televizi ...“ Ano přesně tak to je. Nevím, jestli by si mohla ČT dovolit tak nekompromisní spor s vládou, jaký měla nedávno BBC ohledně války v Iráku a její legitimitosti. A takoví jsou obecně Angličané.

Například, ode mne je v práci očekáváno, že budu kritizovat mého šéfa. Když to neudělám, tak buď ho neposlouchám a nebo je mi ukradené, co se v oddělení děje. A to je špatně. Jestliže šéf udělal chybu, tak na ni musím upozornit. Nikdo se na mě nebude krivě dívat a cítit ke mně zášť.

Naopak, já jsem si musel zvykat na to, že jsem otevřeně kritizován, když něco zpacím. Ano, ona ta kritika je podána s tou pověstnou anglickou uctivostí a je to milé, ale myšlené je to smrtelně vážně.

Z této jejich otevřenosti ale plynou i jisté nepřijemné důsledky. Tedy pro středo-evropana. My jsme zvyklí trochu myslet za druhé a že druzí myslí trochu za nás. Takže si prokazujeme uctivost tím, že si zbytečně neklademe vzájemně překážky pod nohy a snažíme se jeden druhému nepřekážet, a to jak fyzicky tak i obrazně. To zase v Anglii nefunguje. Jsou hodně zahledění do sebe a co je dobře pro ně, to prostě udělají, bez ohledu na okolí. To je něco, s čím jsem se ještě úplně nesžil a pořad jsou věci, které mi vadí a asi budou vadit navěky.

Nakonec musím výrazně dementovat dvě tvrzení, která se o Angličanech tradují. Zaprvé, nejsou studení a nepřátelští. Právě naopak. Jsou velice otevření a milí a já jsem nikdy neměl problém najít si přátele. Zadruhé, anglická kuchyně je výborná. Problém je, že když slyšíme název nějakého jejich jídla, tak to posuzujeme podle české představy o jídle. Takže si dovedu představit zděšení Čecha, který se dozví, že na oběd bude mít ledvinový pudink. Představa studeného rosolu s ledvinkami je skutečně hrozná. Když by mu ale někdo řekl, že dostane normální ledvinky, jak je známe my, zapečené v listovém těstě, tak to už tak děsivá představa není. A můžu říct z vlastních zkušeností, že je to moc dobré.

S Ing. Štrofem rozhloval doc. Ing. Vladimír Horák, CSc.

ZÁVODNÍ VÝBOR INFORMUJE

Dne 22.3. 2005 proběhla porada ZV ČMOSA s úsekovými důvěrníky, na které byly stanoveny následující priority činnosti závodního výboru pro následující období:

- Oblast pracovní - právní
- Činnost BOZP
- Zvýšení členské základny

Byl projednán postup odborů v otázce nastávajícího hromadného propouštění na Univerzitě obrany. ZV informoval úsekové důvěrníky a jejich prostřednictvím své členy o tom, že si nechal zpracovat právní analýzu problému restrukturalizace kateder na Fakultě vojenských technologií na jejímž základě ZV akceptuje nastávající organizační změny, ale za předpokladu splnění určitých kroků ze strany zaměstnavatele. Jedná se zejména o personální pohovor s každým zaměstnancem, kterého se reorganizace dotýká a o nabídku zúčastnit se konkurzního řízení. ZV považuje za nejdůležitější, aby nastávající (bohužel nutný) proces byl zejména:

- průhledný,
- právně „čistý“,
- aby nově utvořená místa na nových katedrách byla v prvé řadě obsazována stávajícími zaměstnanci,
- všechny nově uzavřené pracovní poměry (se zam. UO) uzavřít na dobu neurčitou.

Vzhledem k tomu, že nás k 1. 9. 2005 čekají velké personální změny a zaměstnanci by se měli v pracovních otázkách, které se jich bezprostředně

týkají orientovat, zajistil ZV, jak již bylo v minulých Akademických listech avizováno, schůzku s „odborovými“ právníky, kteří zodpověděli alespoň některé nejaloblivější otázky odborářů i zaměstnanců - neorganizovaných v odborech. Odpovědi na otázky, na které se již z časových důvodů nedostalo, nebo byly příliš specifické, mohou odboráři obdržet buď na ZV nebo na „odborových“ webových stránkách. Tato schůzka, která se uskutečnila 6. 4. 2005 proběhla za velké účasti všech zainteresovaných.

Plány ZV na příští 2 měsíce:
Jako již každoročně, plánuje ZV na 14. května tradiční přechod Pálavy.

Další tradiční akcí ZV je „akce ženy“. Tentokrát jsme se rozhodli pro netradiční oslavu svátku žen a matek. Všem odborářkám nabízíme možnost zúčastnit se zdarma jednoho ze čtyř zájezdů. Pokud to kapacita autobusů dovolí, budou si moci s sebou na výlet vzít i své partnery či nejbližší (ty ale již za plnou cenu zájezdu). Jedná se o následující 4 zájezdy:

- Barokní Vídeň v květnu
- Koupání v Laa
- Termální lázně Mad'arsko
- Nákupy v Polsku

Přesné informace zveřejníme co nejdříve na portále. Věříme, že si každá odborářka z této nabídky vybere, a že se jí zájezd bude líbit.

Začátkem června - 4. 6. 2004 plánujeme pro všechny odboráře výlet do Prahy spojený s návštěvou muzikálu Miss Saigon.

Hodně úspěchů v konkurzních řízeních a krásné jaro vám přeje

ŠÁRKA HOŠKOVÁ

K plánované „výuce“ historie

(Dokončení ze str. 6)
rování studijními plány Vojensko politické akademie (později K. Gottwalda) z padesátých let, kde na čestném místě figuroval předmět „Výstavba strany a stranicko-politická práce“ a zpravodajec spolu s dělostřelcem garantují přednášky typu: „Společensko-historické, vojenské, vnitřní a vnější aspekty budování AČR“ či „Bezpečnostní politika evropského společenství, budování vojenských aliancí“ (a mimochodem, když už doporučuji jako studijní literaturu Clausewitz, mohli by alespoň do oficiálních dokumentů správně napsat jeho jméno!)

Akademické obci 2. fakulty zřejmě vůbec nepřekážá tyto neodborné zásahy do vzdělávání jejich posluchačů, ve společenských vědách asi neplatí žádná vědecká pravidla a garantovat a vyučovat je může kdokoliv. Důležitější tedy není vytvořit logický a kompatibilní vzdělávací program připravující vojenského profesionála na jeho životní dráhu a podle něj vytvořit strukturu školy, evidentně na 2. fakultě platí přístup „nejdříve mám lidi a katedru“ a ta bude vyučovat - nějaké (společensko vědní, to přece může kdokoliv) předměty.

Takový hrubý zásah do struktury studijního programu nelze tedy v žádném případě akceptovat, sama akademická obec by měla tento problém - neboť on tu je - diskutovat a nenechat se vláčet nátlakem diletantů. Bez znalostí historie vsutku nepůjde vychovat zodpovědné důstojníky, jen poslušné a ohebné technokraty.

Mgr. Martin Markel, Ph.D.
vedoucí skupiny historie a politologie
Katedry sociálních věd a práva FEM
Pozn. red. : redakce obdržela text 16. 3. 2005

Univerzita obrany na veletrhu IDET 2005

Univerzita obrany vedle zabezpečení odborného doprovodného programu – federace konferencí CATE 2005 a provozování dopravního POLYGONU – bude mít na veletrhu obranné a bezpečnostní techniky IDET 2005 svoji expozici.

V první galerii pavilonu Z na ploše 180 metrů čtverečních se Univerzita obrany představí jako jediná vysoká vojenská škola, která připravuje vysokoškolsky vzdělané vojenské profesionály pro Armádu České republiky. Oproti minulému ročníku (2003), kdy k prezentaci Univerzity obrany bylo v pavilonu G2 využito kolem 50 metrů čtverečních, se letos v pavilonu Z předpokládá využití prostoru nejméně trojnásobného.

Expozice UO má za cíl představit vzdělávání vojenských profesionálů na univerzitě, vědeckou činnost na škole a úspěchy dosažené v této oblasti. Samozřejmě nebudou chybět ani trojrozměrné exponáty charakterizující určitou část výzkumné a vývojové činnosti na Fakultě ekonomiky a managementu a Fakultě vojenských technologií. Konkrétně budou v expozici UO představeny tyto řešené projekty:

a) Projekt Partnership for Learning Pilot Program

Vystavovatel: Katedra jazyků FEM, garant PhDr. Ivana ČECHOVÁ

b) Projekt Terminologie

Vystavovatel: Katedra jazyků FEM, garant PhDr. Alena LANGEROVÁ

c) Finanční datový sklad

Vystavovatel: Katedra ekonomie FEM, garant npor. Ing. Roman BARTA

d) Zařízení pro měření spouštěvých mechanismů a termovizní měření

Vystavovatel: Katedra zbraňových systémů FVT, garant mj. doc. Ing. Martin MACKO, CSc.

e) Zařízení pro měření charakteristik leteckých motorů s vrtulí do aerodynamického tunelu

Vystavovatel: Katedra letadel a motorů FVT, garant Ing. Dalibor ROZEHNAL

f) Testování vojenských radiových stanic z hlediska odolnosti proti rušení

Vystavovatel: Katedra speciálních komunikačních systémů FVT, garant npor. Ing. Václav PLÁTĚNKA

g) Mobilní retranslátor dat

Vystavovatel: Katedra automatizovaných systémů velení a informatiky FVT, Katedra letadel a motorů FVT a Katedra kybernetiky a vojenské robotiky FVT, garant prof. Ing. Václav PŘENOSIL, CSc.

h) Interaktivní terénní videokonference pro krizový management ochrany obyvatelstva

Vystavovatel: Katedra ochrany obyvatelstva FEM, garant doc. Ing. Jiří URBÁNEK, CSc.

Návštěvníci expozice UO si budou moci prohlédnout prezentační panely univerzity, fakult a ústavů, sledovat velkoplošnou projekci a rovněž získat informace o studiu na škole. Expozice bude v plném rozsahu fungovat i v rámci Dnů armády na Moravě 6. a 7. května 2005.

Pavel PAZDERA

IDET 2005

Opět po dvou letech se uskuteční Mezinárodní veletrh obranné a bezpečnostní techniky IDET, a to ve dnech 3. – 5. května. IDET je největším evropským veletrhem v oboru pro rok 2005.

Armáda České republiky připravila letos největší prezentaci v historii veletrhu se zaměřením na využívání obranné a bezpečnostní techniky a technologií. Mottem armádní prezentace bude heslo PROFESIONALITA - SPECIALIZACE - SLUŽBA VLASTI. IDET je určen především odborné civilní i vojenské veřejnosti

Armádní expozice bude letos umístěna v pavilonu Z.

Kromě expozice budou součástí IDETu také konference CATE a POLYGON, současně probíhají také Dny armády na Moravě.

KONFERENCE CATE

Vědecká konference CATE, jejíž název vyplývá ze zkratky slov Community - Army - Technology - Environment (v českém překladu Společnost - Armáda - Technika - Životní prostředí), tvoří nosný pilíř odborného doprovodného programu Mezinárodního veletrhu obranné a bezpečnostní techniky IDET.

Pod hlavičkou CATE 2005 proběhne ve dnech 3. až 5. května na brněnském výstavišti osm specializovaných konferencí a seminářů:

□ Zvládání krizí s podporou obranného průmyslu, 4. květen 2005, vedoucí manažer doc. Ing. Rudolf HORÁK, CSc., e-mail: rudolf.horak@unob.cz;

□ 7. mezinárodní symposium o zbraňových systémech, 4. až 6. květen 2005, vedoucí manažer pplk. doc. Ing. Jiří BALLA, CSc., e-mail: jiri.balla@unob.cz;

□ Bezpečnost a ochrana utajovaných skutečností, 3. až 5. květen 2005, vedoucí manažer doc. Ing. Jaroslav DOČKAL, CSc., e-mail: jaroslav.dockal@unob.cz;

□ 8. odborný seminář „Materiály a technologie ve výrobě speciální techniky“, 4. a 5. května 2005, vedoucí manažer doc. Ing. Miroslav POSPÍCHAL, CSc., e-mail: miroslav.pospichal@unob.cz;

□ Simulace a distanční vzdělávání, 4. a 5. květen 2005, vedoucí manažer pplk. Ing. Vlastimil MALÝ, CSc., e-mail: vlastimil.maly@unob.cz;

□ 3. mezinárodní konference „Aktivní a pasivní radiotechnické systémy“, 4. a 5. května 2005, vedoucí

manažer pplk. Ing. Eduard HOŠKO, e-mail: eduard.hosko@unob.cz;

□ Ekonomika, logistika a ekologie v ozbrojených silách, 4. květen 2005, vedoucí manažer: Ing. Miroslav CEMPÍREK, CSc., e-mail: miroslav.cempirek@unob.cz;

□ Ochrana vojsk a její význam v soudobém boji, 4. květen 2005, vedoucí manažer Ing. Milan ŠOBR, CSc., e-mail: sobr@vtuo.cz.

Po odborné stránce je CATE setkáním armádních specialistů a specialistů z obranného průmyslu. Vysokou odbornou úroveň konference garantuje Univerzita obrany.

POLYGON 2005

Polygon je překážková předváděcí dráha určená pro ukázky jízdních vlastností osobních i nákladních, silničních i terénních vozidel a vozidel upravených pro překonávání úseků se zvýšenými jízdními odpory.

Na rozdíl od všech jiných předváděcích drah mohou být její překážky voleny tak, aby umožňovala předvádění vozidel v širokém rozsahu hmotností od čtyřkolových motocyklů Polaris až po těžké nákladní automobily do celkové hmotnosti 30 tun. Umožňuje předvádění vozidel jak dvounápravových, tak i vícenápravových – 3 a více náprav a dráhu je možno sestavit a využít podle požadavků objednatele pro libovolný účel.

Předváděcí jízdy vozidel budou prováděny nejméně 3krát denně.

Předpokládané doprovodné akce překážkové předváděcí dráhy POLYGON 2005:

Ukázka vozidel pro závody "TRUCK TRIAL".

Ukázka ultralehkého vrtulníku CH - 7 Kompress.

Ukázka upínacích prostředků firmy E.W.C Brno s.r.o. a možností jejich použití při transportu různých nákladů.

Ukázka historických vozidel.

Divácká soutěž o jízdu Off Roadem po dráze.

–red–

Akce k 60. výročí osvobození

Vernisáž

Výstava k 60. výročí ukončení 2. světové války

Vernisáž výstavy k 60. výročí ukončení druhé světové války a osvobození města Brna, která příslušníkům Armády České republiky a civilním návštěvníkům přiblížila obraz bojů na jižní Moravě a průběh vlastního osvobození města Brna od německých okupantů, byla v pondělí 4. dubna slavnostně zahájena v prostorách Univerzity obrany. Odstartovala tak celou sérii akcí věnovaných 60. výročí osvobození naší země a jako jedna ze zcela prvních akcí k této příležitosti si získala velký zájem.

Výstavu si se zájmem shlédli i primátor města Brna Richard Svoboda, který na úvod ve svém projevu řekl: „Šedesát let je dlouhá doba a lidská paměť má tendenci vytěšňovat, a proto někde zůstávají věci nepodstatné. Byl bych velmi rád, kdyby tato výstava přispěla k naší lepší paměti, k tomu, aby se z druhé světové války nestala jen taková připomínka modelů a zbraní, ale abychom si pamatovali i na to, že válka je velká špína, hromadné hroby, zakrvácená prostěradla v polních lazaretech.”

Navzdory slovům primátora veteráni druhé světové války si pamatují dobře své zážitky. Potvrdili to v že v besedě, která se uskutečnila po vernisáži, pravdou však je, že i zde zazněly spíše optimistické vzpomínky a některé studenty a pedagogy Univerzity obrany, kteří se besedy zúčastnili, i hodně pobavily. Setkání s veterány 2. světové války – plk. v.v. Vladimírem Frosem, plk. v.v. Ivanem Majorem, plk. v.v. Josefem Krčmářem a plk. v.v. Emilem Bočkem přineslo příslušníkům Univerzity obrany

možnost porovnat si své představy o tom, co se před šedesáti lety odehrávalo, s osobními vzpomínkami těch, co tuto dobu zažili.

Výstava dává také příležitost osvěžit si znalosti týkající se bojových operací na sklonku druhé světové války. Bitva o Brno byla částí strategického plánu na dobytí Moravy a Slezska, která teprve ve spojitosti s obrovským krvavým manévrem Rudé armády o Ostravu nabývá pravého významu. Boj o Brno byl vskutku velkou bitvou mimořádného vojenského a politického významu. Od Brna začal překotný a zmatečný ústup Němců, který už vrchní německé velení nemohlo zvládnout a muselo kapitulovat.

Mobiliář výstavy tvoří panely s kopiiemi dokumentů, fotografií a plakátů, dále několik desítek trojrozměrných exponátů, např. uniformy a výstrojí součástky vojáků na obou stranách fronty, ruční zbraně, předměty z výzkumů a vykopávek, vyznamenání a osobní věci vojáků, odborné publikace, originály dokumentů a fotografií.

Veteráni si před besedou prohlédli výstavu

Konference k 60. výročí ukončení 2. světové války a osvobození Československa

Konference, jejímž obsahem byla kromě připomenutí 60. výročí vítězství nad fašismem také vlastenecká výchova a setkání mladé generace s veterány války, se uskutečnila 12. dubna 2005 v aule Univerzity obrany.

Jedna ze s postupujícím časem stále vzácnějších příležitostí se rozprostřela před studenty Univerzity obrany. Byla jí možnost setkat se osobně s hrdiny druhé světové války, války, která probíhala v dobách pro mladé lidi až neskutečně vzdálených, někdy dokonce před narozením jejich prarodičů. Přesto však tyto události ovlivnily velmi výrazně náš dnešní život a je dobré jim rozumět.

Účast na konferenci a následně besedě přislíbili nositelé známých jmen jako genpor. Ing. Tomáš Sedláček, plk. doc. Ing. Ján Daňko, plk. JUDr. Lubomír Ůlehla, plk. MUDr. Josef Hercz a plk. Vladimír Palička. Zdraví však dovolilo se zúčastnit jen prvním třem z jmenovaných, doplnili je proto další z veteránů, kteří se konference účastnili v řadách publika, a s příspěvkem rovněž vystoupil plk. Ing. Alexandr Zásločský.

Dr. Zlatica Zudová-Lešková, CSc., z Vojenského historického ústavu připomenula historii druhé světové války z hlediska našich občanů odcházejících po okupaci za hranice s touhou bojovat za svou zemi. Ocenila přínos nejen těch, kteří svou vlast po letech bojů a peripetií osvobodili, ale také těch, kteří tento boj byli nuceni ukončit dříve, kteří za svou vlast položili život a svobody se nedočkali. „Druhá světová válka trvala přesně

(Pokračování na str. 12)

Plk. Rampula představuje výstavu, na jejímž vytvoření se podílel, primátoru města Brna R. Svobodovi za přispění prorektora UO plk. Sikory

Konference

k 60. výročí ukončení

(Dokončení ze str. 11)

2 194 dní a bylo do ní zapojeno 70 zemí s více než 80% veškerého obyvatelstva zeměkoule. Boje se odehrávaly na území více než 40 států, bylo k nim povoláno 110 milionů osob a více než 50 milionů v ní zahynulo. Jen v naší zemi bylo 320 tisíc obětí," uvedla ve svém vystoupení.

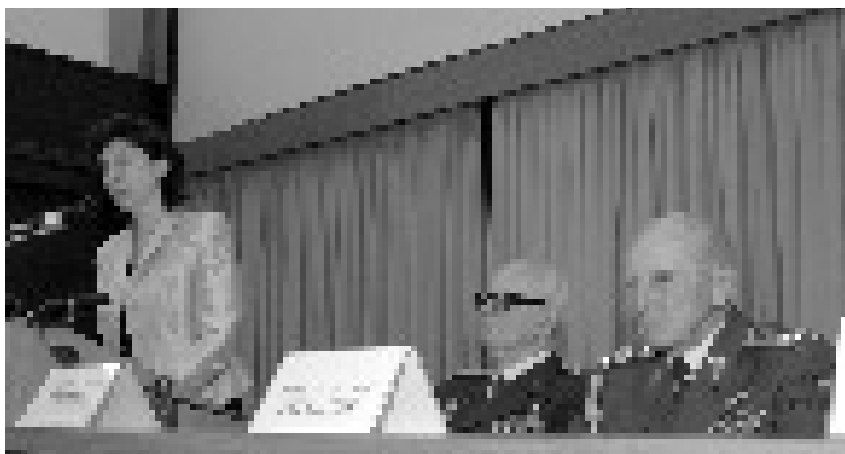
Veteráni vzpomínali na tehdejší dobu, na konkrétní příhody, a také, jako například generál Sedláček, se zabývali obecnými a mravními principy té doby. „Ptáte se, proč jsme vlastně utíkali do ciziny, riskovali zatčení, věznění i smrt? Cítili jsme spontánně, že musíme něco udělat. Jako vojáci důstojníci jsme složili přísahu bránit svou zem a cítili jsme se jí zavázáni," řekl. Důvodem bylo vlastenectví, které definoval jako „poměr jednotlivce k svému státu, nejen brát, ale i dávat. A také jako hrdost na to, že patříš k tomuto státu, na jeho minulost," a připomněl Husa, Komenského a další. „Vlastenectví se vyvíjí – jiné bylo za F. L. Věka, Havlíčka, za 1. světové války u legionářů," řekl tento odvážný muž, který po útěku přes Polsko a Francii bojoval na západní a poté i na východní frontě i na Slovensku za SNP. Jeho životní příběh, ve kterém se nevyhnul ani mnoholetému komunistickému pronásledování – v roce 1951 byl odsouzen na doživotí za údajnou velezradu a špionáž je důkazem neuvěřitelné

statečnosti a také životní pokory. Mnozí, o generace mladší, obdivovali zcela jasnou mysl a dokonale logické uvažování generála Sedláčka a také jeho dokonalou paměť a schopnost sofistikovaně promluvit o nejrůznějších tématech navzdory téměř úplné ztrátě zraku jako důsledek jeho zranění již před několika lety.

Plukovník Úlehla k představě o tom, jak vlastenectví pojímala jeho generace, přidal dva příběhy letců, kteří, ač popáleni při bojových akcích, sedli po vyléčení opět do letounů, aby bojovali za svou zemi. I on udivoval vitalitou až neuvěřitelnou; v letošním roce oslavil rovnou devadesátku. Za války byl zařazen jako střelec do proslulé 311. čs. noční bombardovací peruté, která dosáhla největších úspěchů v nejtěžších střetnutích s německými útočníky.

Plk. Dr. Ing. Alexandr Záslocký poté připomenul ostravskou operaci, která měla pro přímé osvobození naší země také veliký význam a plukovník Ján Daňko, předseda Sdružení čs. zahraničních letců - východ, přiblížil události

Účastníci konference – PhDr. Zudová-Lešková, a generálové Úlehla a Sedláček

Slovenského národního povstání, které se později stalo tématem k diskusi.

Film připravený Agenturou vojenských informací a služeb – sestřih historických dokumentů z válečných let od politických jednání na počátku až po vítězné tanky Rudé armády v ulicích Prahy – vyvolal velmi emotivní atmosféru a v následné besedě mohli studenti UO vidět, že jsou historické otázky, na něž ani sami veteráni 2. světové války nemají shodnou odpověď. Jednou z nich bylo již zmíněné Slovenské národní povstání a také otázka odtržení Slovenska a vytvoření Slovenského štátu. „Ještě dodnes nejsou všechny materiály dostatečně historicky prostudovány a historické události zváženy ve všech kontextech a souvislostech a proto je třeba při čtení o historii být opatrný a nepřijímat vše, co se kde píše, jako historickou skutečnost," varovala studenty Dr. Zudová-Lešková s tím, že 15 let od revoluce zatím nebylo dostatečnou dobou pro zbavení se nánosu doby a odstranění úprav skutečností minulým politickým režimem.

Studenty velmi zajímaly vztahy našich vojáků s jinými armádami, jejich zkušenosti s pobytem v cizích zemích a s cizími jazyky. S úsměvem přijímali „tajný trik" západních frontářů jak se naučit dobře cizí jazyk – za pomoci krásných dívek. Ptali se, jak probíhaly přesuny na velké vzdálenosti (například přesun jednotek z Buzuluku do Sokolova, kde 320 posledních kilometrů museli vykonat vojáci pěšky za 12 dní), a zajímaly je používané zbraně. Na jejich dotazy odpovídali veteráni jednotlivě a jejich stanoviska se občas i lišily, což bylo předsedajícím panem Křížem, prezidentem pořadajícím Asociace vojáků společně, hodnoceno jako velmi přínosné, ukazující, že různí lidé měli různé životní zkušenosti a že nelze paušalizovat.

Akci zorganizovala Asociace vojáků společně (AVS) a zúčastnili se jí kromě plk. v.v. Ing. Jana Kříže, prezidenta AVS, také plk. v.v. Ing. Stanislav Filip, předseda Svazu letců, plk. v.v. Mgr. Rídl, místopředseda AVS, a plk. v.v. Oldřich Rampala.

Tato konference nebyla jedinou svého druhu, v následujících dnech se uskutečnily ještě ve Výškově, Olomouci a Staré Boleslavi

Ing. Ivana Zbunová

Společnost Ludvíka Svobody ustanovena

Na sklonku minulého roku byla založena Společnost Ludvíka Svobody (SLS). Předsedou byl zvolen generál Jozef ČINCÁR.

V programu činnosti jsou tyto činnosti: rozvinout seznamovací a publikační činnost o životě a díle Ludvíka Svobody, o osvobozovacím boji československých vojenských jednotek v zahraničí, zejména na východní frontě, jimž L. Svoboda velel. Využít při tom poznatků ještě žijících příslušníků 1. čs. armádního sboru pořádním setkáním a konferencí s historiky a pamětníky, iniciováním vydávání publikací o životě a díle L. Svobody a organizováním soutěží hlavně mezi mládeží ve školách a mezi vojáky o znalostech historie čs. vojenského odboje. Dále iniciovat pojmenovávání míst, ulic, škol, vojenských zařízení po čs. vojenských jednotkách bojujících za 2. světové války pod velením generála L. Svobody a po jeho spolubojovnících, kteří se vyznamenali. V neposlední řadě organizovat a účastnit se na oslavách významných dnů a výročí v jeho životě, významných bojů a operací československých vojenských jednotek, kterým velel a které, v rámci možnosti našeho okupovaného státu, významně přispěly k porážce nacismu a k osvobození naší vlasti. Cílem je, aby se v naší občanské společnosti vytvářel pravdivý obraz o naší historii, o úsilí předcházejících generací o vytvoření a posléze uhájení našeho samostatného státu, o úsilí našich předků, abychom patřili k státům ekonomicky vyspělým, vzdělaným, životaschopným, aby svým potomkům přes všechny složitosti historického vývoje zanechali nemalé hmotné i kulturní bohatství. Jako jeden z prvních počínů SLS položila paní Maja Dostálová ve jméno Společnosti Ludvíka Svobody kytičky k pomníku padlých v kasárnách na Šumavské ulici u příležitosti oslav Dne veteránů na podzim roku 2004.

Společnost plánuje zejména postavení Památníku Ludvíka Svobody a další akce vyplývající z jejího programu.

—z—

Univerzita Obrany se může pyšnit několikanásobnou Miss

(Dokončení ze str. 5)

No myslím si, že budu mluvit za všechny, když řeknu, že nám bylo potěšením a že tvé ocenění rektorem „...vyslovují poděkování za vzornou reprezentaci ACR a Univerzity Obrany v průběhu celostátní soutěže Miss Academia 2005 ve Zlíně. Velice si vážím Vašeho svědomitého a odpovědného přístupu k této významné kulturně společenské akci a blahopřeji Vám k dosaženým výsledkům...“ je na svém místě.

Chtěl bych se tě ale zeptat, jestli tě třeba neláká modeling. Minule jsi nám prozradila, žeš měla možnost jet do Španělska a zkusit se zde uchytit jako modelka, teď se ti určitě také nějaké dveře otevřely.

Je pravda, že bych to ráda zkusila, dostala jsem nabídky po skončení soutěže Miss Dáma, ale právě pracuji na své bakalářské práci, připravuji se na zkoušky a po škole mě čeká zaměstnání. Takže není zatím čas a prostor. Možná někdy...

A co třeba Miss ČR? Neplánuješ se někdy této soutěže zúčastnit? Nebo nějaké jiné podobné, když teď sklízíš takové úspěchy?

Jak jsem říkala, není moc času, chtěla jsem si vyzkoušet zúčastnit se některé z těchto soutěží, to jsem udělala, jsem ráda za dosažené výsledky, ale teď je opět na řadě škola.

Poslední dotaz. Když se blížilo finále Miss Academia, určitě stoupala nervozita soutěžících, projevovala se také rivalita nebo závist během soutěže nebo na večírku po soutěži?

Vysloveně rivalitu nebo závist po soutěži jsem nevyčítala. Spíš mě překvapovala jistota některých finalistek, které se již pohybují v modelingu, které byly přesvědčeny o tom, že nějaký ten titul musí určitě získat. Ale jinak s nějakým vysloveně negativním přístupem jsem se za celou soutěž nesetkala.

Já ti děkuji za rozhovor, ještě jednou ti gratuluji ke všem titulům, které si za těch pár dní získala a přeji hodně štěstí v budoucnu!

Pořadí:

Miss Academia On-Line:

Prap. Jitka Putnarová, UO, Fakulta vojenských technologií

Miss Academia SMS:

Prap. Jitka Putnarová, UO, Fakulta vojenských technologií

Miss Academia Press:

Jana Marková, Univerzita Palackého, Fakulta filozofická

Miss Academia:

Darja Lešanovská, Univerzita Tomáše Bati, Fakulta managementu a ekonomiky

První Vicemiss Academia:

Prap. Jitka Putnarová, UO, Fakulta vojenských technologií

Druhá Vicemiss Academia:

Nina Pavelková, Univerzita Ostravská, Fakulta filozofická

Více na: www.missacademia.cz a také na www.unob.cz/novinky.aspx

Mary
Foto: pprap. Tomáš Čadina

ANGLICKY S LUO

Představujeme nová skripta

V prosinci 2004 byla publikována na Katedře jazyků FVT UO práce Dr. Stanislavy Jonákové *Discussing military topics*. Skripta byla vytvořena s cílem rozvíjet zejména komunikační dovednosti studentů UO ve vojenském kontextu. Velkou výhodou při přípravě skript bylo, že se autorka zúčastnila dvouměsíčního kurzu v USA, který byl zaměřen na tvorbu výukových materiálů. Během své stáže v jazykovém centru DLI na letecké

základně v Texasu, USA, získala autentické poslechové materiály, které byly namlouveny rodilými i nerodilými vojenskými profesionály.

Skripta se skládají z pěti kapitol, z nichž každá je zaměřena na ústřední vojenské téma jako je vojenská mise, tělesná příprava v armádě, apod. Jednotlivé kapitoly obsahují autentický poslechový materiál, jenž je doplněn různými typy cvičení (pre-listening, while-listening and post-listening activities). Tento výukový materiál obsahuje taktéž klíč k jednotlivým úkolům, takže je vhodný i

pro samostudium.

Kromě poslechových cvičení nabízejí skripta také spektrum aktivit zaměřených na rozvoj dovednosti mluvení. Přestože zdokonalování znalostí gramatiky není v centru zájmu autorky, skripta poskytují také části, ve kterých se procvičují určité gramatické jevy, a to vždy v kontextu.

Věříme, že alespoň někteří studenti či zaměstnanci stálého stavu se rádi se skripty seznámí a najdou v nich aktivity, které budou odpovídat právě jejich potřebám a stylu učení. Pro zajímavost přikládáme ukázkou části kapitoly.

Stanislava Jonáková

Ukázka ze skript Discussing military topics:

UNIT 3 (Physical training in the army)

Pre-listening activity

A Read the article about The United States Military Academy of West Point. Consider the University of Defense in Brno and compare and contrast both. Work with your partner or in small groups. (How to compare and contrast see page 62).

Anyone who hopes to be selected has to go through a rigid selection procedure. The general minimum requirements are **deceptively simple**. Applicants must:

- be between the age of 17 and 23
- be a U.S. citizen at time of enrollment
- be unmarried
- not be pregnant or have to support a child or children

The selection process involves a medical check-up. However, it is not only a question of being healthy. They also have to look good. For example: tattoos that **detract from** a soldierly appearance are prohibited.

There is also a tough Physical **Aptitude** Exam. In order to pass, a few of the many things hopeful candidates need to be able to do are:

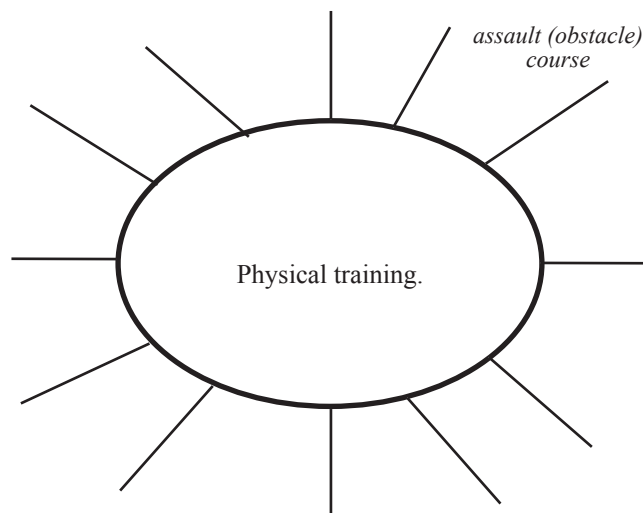
- throw a basketball over 70 feet (from a kneeling position)
- do 60 push-ups in 2 minutes
- do an 8-foot long jump from a standing position

Candidates are expected to participate in secondary school extracurricular activities, both athletic and non-athletic. They should try to make significant contributions in leadership positions on athletic teams, in club and class activities to demonstrate their ability to lead.

Being West Point cadets means to get a fully funded four-year college education. The US Army pays for their tuition, room, board, medical and dental care. West Point cadets are also members of the Armed Forces, so they receive a yearly salary of more than \$6,500, from which they have to pay for their uniforms, books, a personal computer, and **living incidentals**. Graduates of West Point are appointed on active duty as commissioned officers and serve in the U.S. Army for a minimum of five years.

Glossary: deceptively simple - very hard; to detract from - to make something seem less valuable; aptitude - natural ability or skill, especially in learning; living incidentals - for example taxi fares and food during a business trip

B 1. Physical training in military schools is an integral part of students' professional preparation. In small groups, write down as many words as possible concerning PT (physical training) for potential professional soldiers. The time limit is 5 to 10 minutes.

Note: assault course: an area of land with special equipment to climb, jump over, run through etc that is used for developing physical strength especially by soldiers.

2. Now work in pairs. Each of you will choose one of the topics for your briefing. After finishing your work be ready to present your ideas to the class. For information, how to give a briefing see page 63.

Topic for student A: a PT lesson at the University of Defense or in another type of a military school (length, place, how often per week, particular exercises, teacher's requirements; students' performance, criteria for getting a credit, etc.).

Topic for student B: a general view on PT at the University of Defense or in another type of a military school (how many semesters, PT syllabus of each semester, training camps organized by the Department of Physical Training and Sports and their objectives, competitions, extra-curricular activities, PT facilities, etc.).

DNY ARMÁDY

(Dokončení ze str. 7)

11.00 seskok vojenských parašutistů
14.00 ukázka práce vojenských záchranářů s využitím vrtulníku
15.30 vystoupení hudební skupiny NEŘEŽ

Sobota 7. května 2005:

10.30 vystoupení skupiny MAXIM TURBULENC
10.30 seskok vojenských parašutistů
13.00 ukázka práce vojenských záchranářů s využitím vrtulníku
10.30 vystoupení Petra POLÁČKA - finalisty Superstar

Současně budou probíhat na několika dalších plochách ukázky boje z blízka, činnosti vojenských psů, vojenských policistů a dalších profesionálů. V diskusích a debatách se představí vojenští sportovci – reprezentanti, veteráni zahraničních misí i veteráni 2. světové války. Obdivovatelé a příznivci off-roadu si přijdou na své na uměle vybudovaném terénním polygonu, kde budou probíhat ukázkové jízdy terénních vozidel.

Přesný program a bližší informace o celém programu naleznete na internetových stránkách www.army.cz

Zdroj: webové stránky BVV /IDET

MĚSÍČNÍK

Univerzity obrany

E-mail:

listy@unob.cz
www.unob.cz

Vedoucí redaktorka: Ing. Ivana Zbubnová

Sídlo redakce:

Kounicova 65, 612 00 Brno

Redakční telefon:

redakce: 973 443 045

Fax: 973 442 160

Předseda redakční rady:

pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.

Místopředseda redakční rady:

pplk. Miloš Dyčka

Měsíčník vydává Univerzita obrany

MK ČR E 15403

Tiskne tiskárna Vydavatelská skupina UO

Redaktor: Ing. Vilém Lipold

Fotograf: Svatopluk Kouřil

Typografové: Marek Sobola

Ilona Rolcová

Nevyžádané rukopisy, kresby

a fotografie se nevracejí

Uzávěrka je 10. dne v měsíci

Prof. Ing. Jiří MATOUŠEK, DrSc. se dožívá 75 let

Jiří Matoušek se narodil 4. dubna 1930 v Příbrami. Reálné gymnázium studoval v Příbrami a Mostě a poté pokračoval ve studiu na VŠCHT ČVUT a na vojenských vysokých školách (VIA v Praze a VTÁ v Brně). Titul inženýra chemie získal v roce 1954 a akademickému tvůrčímu prostředí, nejprve armádnímu a posléze civilnímu, zůstal věrný po celý život.

Svoji odbornou dráhu zahájil v roce 1954 jako odborný asistent na Vojenské technické akademii v Brně. V letech 1963-1971 byl náčelníkem Výzkumného ústavu 070 v Brně (nyní Vojenský technický ústav ochrany v Brně) v hodnosti plukovníka. Pod jeho vedením vytvořilo tohoto pracoviště vlastní vědecko-výzkumnou a vývojovou školu a zasloužilo se o výraznou modernizaci tehdejší ČSLA v oblasti metod, způsobů a prostředků ochrany proti zbraním hromadného ničení

Pro své nekonformní a ryze vědecké přístupy byl v období "normalizace" zbaven funkce náčelníka ústavu, za což se mu v roce 1990 dostalo od FMNO omluvy a vyznamenání. Nezahořkl a zůstal věrný tvůrčí práci v organizacích s výzkumnou a vývojovou působností. V letech 1971-1981 pracoval jako zástupce vedoucího katedry vojenské toxikologie na VLVDÚ JEP v Hradci Králové (nyní FVZ UO Hradec Králové), odkud byl opět povolán do reorganizovaného a zvětšeného VÚ 070 v Brně. Je významným expertem v otázkách odzbrojení a pracoval jako člen československé delegace na Konferenci o odzbrojení v Ženevě. Od roku 1990 působil jako hostující profesor na International Institute for Peace, Wien a externí profesor na PŘF MU v Brně. V r. 1992 se podílel na obnovení chemické fakulty na VUT v Brně, kde pracoval jako ředitel Ústavu chemie a technologie ochrany životního prostředí. Od r. 2001 do současnosti je pracovníkem Výzkumného centra (EU Centre of Excellence) pro chemii životního prostředí a ekotoxikologii PŘF MU v Brně.

Těžiště jeho vědeckovýzkumné činnosti spočívá v chemické toxikologii, environmentální chemii a technologii s hlavním zaměřením na chemii a analýzu vysoce toxických organických sloučenin. Na základě jeho výzkumných výsledků bylo do výroby a užití zavedeno přes 30 hmotných výstupů. Vedle této hlavní činnosti je zapojen do expertního řešení problémů a havarijních situací v chemickém průmyslu, spojených s únikem toxických látek a technologií nakládání s odpady, zabývá se rovněž otázkami trvale udržitelného rozvoje s důrazem na chemii a technologii ochrany životního prostředí a mnoha dalšími. V těchto oblastech se v posledních 20 letech podílel jako spoluřešitel nebo vedoucí na několika desítkách projektů v rámci mezinárodních vládních i nevládních organizací

Zaměření vědecko-výzkumné práce profesora Matouška je harmonicky propojeno s jeho pedagogickou činností. Podílel se na pedagogické činnosti na několika institucích v řadě oborů (vojenská chemie na VTA a VA, vojenská toxikologie na VLVDÚ JEP, chemická toxikologie na Institutu pro doškolování lékařů v Praze, FCH VUT a PŘF MU v Brně, včetně zavedení nových magisterských a doktorských studijních programů Chemie a technologie ochrany životního prostředí a Chemie životního prostředí na FCH VUT v Brně). Nepřehlédnutelné je

jeho působení v pedagogických funkcích, vedení vědeckých aspirantů a doktorandů, členství v zkušebních komisích, v oborových a vědeckých radách, odborných komisích a v úřech řady resortů. Je činný v četných speciálních kurzech, včetně mezinárodních, zejména v rámci OPCW a NATO-PfP.

Jeho bohatá publikační aktivita zahrnuje přes 500 prací ve vědeckých a odborných časopisech, více než 130 výzkumných zpráv, 90 patentů, autorských osvědčení a zlepšovacích návrhů, většinou realizovaných, přes 420 sdělení na symposiích a konferencích. Je autorem a spoluautorem 70 knih a kapitol v knihách, učebnicích a skriptech. Profesor Matoušek je nepřehlédnutelnou mezinárodně uznávanou osobností v oblasti ochrany proti ZHN, mezinárodní bezpečnosti, odzbrojení a ochrany životního prostředí. V průběhu profesionální dráhy byl resp. je příslušníkem řady redakčních rad, vědeckých a poradních orgánů, včetně řídících orgánů a pracovních skupin prestižních mezinárodních nevládních organizací. Za mnohé je možno jmenovat International Network of Engineers and Scientists for Global Responsibility – INES (Dortmund, Berlin, Bruxelles), je rovněž zakládajícím členem European Peace Research Association – EuPRA a Helsinki Citizens' Assembly – HCA.

Jeho celoživotní dráha vědce a pedagoga, ale i člověka nezůstala pochopitelně nepovšimnuta. Je vděčným námětem 4 národních a v letech 2001 – 2005 také 7 mezinárodních biografických publikací typu Who is Who. Jeho činnost byla ohodnocena 7 státními a resortními vyznamenáními a pamětními medaillemi dvou univerzit. Dále získal Distinguished Leadership Award, ABI USA (2001), titul Man of the year 2001, ABI USA, American Medal of Honor (2002) a řadu ocenění mezinárodních nevládních organizací.

Prof. Jiří Matoušek si určitě váží i ocenění svých studentů, spolupracovníků a členů rodiny. Je uznáván a vážen nejen za své odborné kvality, ale oceňován za schopnost předávat své zkušenosti a znalosti. Jeho vitality, životní optimismus, duševní i fyzická aktivita je pro něj příznačná a je příkladem i pro mnohem mladší kolegy.

Popřejme mu tedy při příležitosti jeho pětasedmdesátin mnoho zdraví, lásky a pochopení od jeho blízkých a kolegů a další dlouhá léta plodného života.

**Ředitel Ústavu OPZH UO Brno
plk. prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.**

CESTA JIŽNÍ A STŘEDNÍ ASIÍ – 13. díl

Cesta z Ali k hoře Kailás

O půl třetí vyjíždíme. Vítr sílí a zima je krutá. Během pěti minut je mi jasné, že toto nepřežiji. Umírám zimou. Pokračujeme po naší slavné G 219, silnici pro „hardcore cestovatele“. Jedeme průměrnou rychlostí 25 km/h. „Jestli je to vážně 350 km do Tarchenu, tak to tam v osm večer nebudeme,“ konstatují.

Po půl hodině příšerné jízdy zastavujeme. Všichni přeuspořádávají své věci, vytahují oblečení, upravují okolní pytle tak, aby vyformovali aspoň přiměřeně pohodlné sezení. Nemeškám a vytahuji spacák. Lezu do něj v bundě a čepici, s foťákem na krku sedím si na pohorkách a zapadám zadkem mezi pytle. Začínám pomalu věřit, že to přežiji.

Skokem mizí asfalt. Kolem je poušť či polopoušť. Cesta s námi hází hlava nehlava. Na zadním konci korby jsou na tom hůře než my u kabiny. Nadskakují i půl metru nad povrch a dopadají zpět v různém pořadí a často o dobrý metr k nám blíže.

Co chvíli vyjíždíme z cesty a zastavujeme. Motor se totiž přehřívá, proto řidič umísťuje vozidlo proti větru. Do pěti minut se teplota upravuje a opět startujeme.

Za chvíli je tma. Venku je chladno. Uzavírám nad sebou otvor ve spacáku. Je mi uvnitř celkem fajn. O půl desáté zastavujeme. Všichni balí věci a hrnou se dovnitř jedné vytopené místnosti. Na nás zbývá jen ta nevytopená, tak tam jen házíme věci a jdeme k ostatním pokecat si a na čaj. Naši místnost zanecháváme nezamknutou. Všichni uvnitř posedávají vedle kamínků a popíjejí čaj. „Dáte si pravý tibetský čaj?“ Ochutnávám. Je to hnus. Je to slané a divné. Obrací se mi z toho žaludek. Do čaje se tu přidává sůl a jačí maslo.

Po jedenácté hodině odcházíme a jdeme spát. Naše místnost se mezitím vytopila. Zase jednou po čase usínám a není mi zima.

V 5.50 hodin nás budí tlust'och v klobouku. V rychlosti balíme a spěcháme na korbu. Chytit dobré pozice je nutnost. Venku je ještě úplná tma a mráz. O půl sedmé se vyjíždí. Projíždíme přes zamrzlé brody. Prská pod námi led.

Pomaloučku vychází slunce, ale nehrje. Občas vykouknou ven. Je to krása. Slunce nízko nad horizontem hází dlouhé stíny, v dálce pouštní hory a za nimi vysoké kopce se sněhovou čepicí, na nebi stále ještě září měsíc v úplňku.

Cesta kolem hory Kailás

O půl jedenácté zastavujeme uprostřed pláně, blízko několika jurt. Za kamenitými horami vyčnívá sněhová čepička posvátné hory Kailás. Městečko Tarchen [čti: tarčen] (4620 m n.m.) je v dohledu, ale ještě dost daleko. Seskakujeme a balíme věci.

Pokud půjdeme kolem hory, čeká nás 52 kilometrů v nadmořské výšce kolem 4800-5600 m n.m. S plnou polní to nebude ideál. Ptáme se místního pastevce v jurtě, jestli můžeme u něj nechat nějaké věci. Souhlasí. V pravé poledne se vydáváme na cestu. Hora Kailás (6790 m n.m.) je v tibetštině nazývána Kang Rinpoche [čti: kang rinpoče], značíci Vzácná Sněžná Perla Tibetská. Hora se obchází ve směru hodinových ručiček. Této posvátné pouti se říká „Kailas Kora“.

Několik set metrů ještě procházíme krajinou, polopouští. Napojujeme se na vyšlapanou cestu, po které kráčí několik turistů a tibetských poutníků. Uvědomuji si, jak těžko se mi jde a jak těžko se mi dýchá. Na vrcholu pahorku stojí mohyla zvaná Tarboche. Z dřevěného sloupu je nataženo do růžice několik provázků a na nich se ve větru třepotají různobarevné praporky potištěné buddhistickým náboženskými texty.

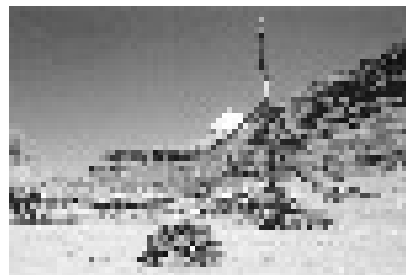
Hora Kailás, která byla dosud skryta za kopci, se tu odkryla zrakům poutníků. Přicházejí i Tibeťané – muži i ženy, mladí i staří belhající se o holi, děti. Všichni poklekají a modlí se, vzdávají hold posvátné hoře. V chladném počasí se choulí do tlustých černých kabátů zdobených výšivkami a opatřené řadou cingrlátek, díky kterým jsou při chůzi již z dálky slyšet.

Cesta se otáčí doprava, tedy na sever, a lehce klesá. Míjíme několik kamenných mohyl, též zdobených vytesanými modlitbami, polorozbořených a ohlodaných zubem času. Míjíme první klášter Choku Gompa nad námi na stráni a pokračujeme dál.

Řeka teče proti nám, místy je pokryta krustami ledu, místy zamrzlá. Cestička je vyšlapaná, chvíli stoupá, chvíli klesá. Po pravé straně se tyčí kopce s četnými ledopády. Hora Kailás se za nimi skrývá. Prý se odhalí našim pohledům zase až u druhého kláštera.

Na konci údolí pokračujeme doprava. Překračujeme můstek z klád a kamenů. Několik desítek metrů za ním, za ohybem údolí, stojí další nevzhledná neupravená budova, evidentně ale menší než první

klášter. To bude ono! Klášter Dira Phuk Gompa (5010 m n.m.)

Vítají nás tři mladí hoši s vyholenou hlavou a v tmavě fialovém dlouhém hábitu. Mniši. Nalévají nám do skleniček horkou vodu a nabízejí jejich jídlo. Je to tsampa, prý jediné jídlo, které lze při toulkách Tibetem dostat. Vyrábí se z ječmenné mouky smíchané s jačím máslem a lehce naředěné tibetským čajem. Tsampa chutná jak kvasnice uhnávané s moukou a cukrem. Jedna kulička koluje přes nás všichni. Nikomu to neleze, je to přímo hnusné a další už nechceme. Ptáme se na možnost přespaní. „Za 35 jünů za osobu,“ souhlasně kýve. Jedno z nejdražších ubytování dosud, ale co nadělat.

Jeden z mnichů nás zve na prohlídku kláštera. Chodby z kamene působí jak ve vybydleném domě. Vede nás i do místnosti, kde budeme spát. Vystupujeme na druhý ochoz, z terasy lezeme po žebříku na další terasu. Malý tmavý pokojík je osvětlený jednou svíčkou a vyzdobený fotkou dalajlámy. Na zemi je hozený koberec – lůžko pro naši další noc. Rychle se stmívá a ochlazuje se. Vrcholek hory Kailás vyčnívá mezi skalami a je nádherně osvětlen měsíčním svitem. Venku je ale hodně pod nulou a nedá se tam vydržet. Zalézáme do spacáku. Je mi chladno. Já na rozdíl od ostatních neusínám. Z vedlejší místnosti se line tichý náboženský zpěv.

Vstávám kolem půl deváté. Svítá. Venku je stále pod nulou. Balíme věci a v devět vyrazíme. Nejvyšší čas. Cesta před námi je dlouhá. Slunce zatím k nám do údolí nedorazilo. Sestupujeme po cestičce dolů k řece a překračujeme ji po dřevěném mostku. Vyšlapaná stezka nás dál vede mezi kameny. I dosud mírné stoupání vnímám jako namáhavé, mám pocit nedostatku vzduchu a bolest v lýtkách při chůzi. Dechu se silně nedostává. Je to ubíjející. Jen pohybující se stíny po vrcholku Kailáse působí jako pohlázení na duši.

Už vidím na obzoru nad sebou velkou mohylu. To bude průsmyk. Přesně v jednu hodinu odpoledne jsem nahoře, průsmyk Drolma La (Tara La, 5650 m n.m.) Mohyla je tu obrovská. Z centrálního kůlu vedou desítky provazů se spoustou modlitebních praporek, zem pod růžicí je hustě pokryta spoustou textilií, ať už náboženskými relikvemi nebo zničenými a špinavými svršky a botami. Zvedáme se o půl druhé. Ještě je před námi spousta kilometrů. Cesta dolů se čím dál více svažuje, překračujeme ledovcové pole a po písčité kluzké stezce mezi kameny klesáme do hlubokého a dlouhého údolí podél řeky Lham Chukir.

MUDr. Jolana Müllerová